

Spis treści:

1. Podstawy teorii literatury
2. Ochrona własności intelektualnej
3. Historia literatury polskiej: dwudziestolecie międzywojenne
4. Analiza i interpretacja dzieła literackiego
5. Gramatyka historyczna języka polskiego
6. Seminarium dyplomowe (1,2)
7. Wykład monograficzny: Od awangardy do postmodernizmu. Strategie innowacyjne w literaturze polskiej XX wieku
8. Wykład monograficzny: Reportaż w Polsce
9. Wykład monograficzny: Literatury małych ojczyzn
10. Warsztat rzecznika prasowego (specjalność kreatywne pisanie i edycje cyfrowe)
11. Analiza i interpretacja tekstów kultury (specjalność kreatywne pisanie i edycje cyfrowe)
12. Kreacja scenariuszy medialnych (specjalność kreatywne pisanie i edycje cyfrowe)
13. Gatunki literatury popularnej (specjalność kreatywne pisanie i edycje cyfrowe)
14. Analiza i interpretacja audiowizualnych tekstów kultury w szkole (specjalność nauczycielska)
15. **Praktyka zawodowa nauczycielska dydaktyczna - śródroczna** (specjalność nauczycielska)
16. Dydaktyka przedmiotowa języka polskiego w szkole podstawowej 1 i 2 (specjalność nauczycielska)

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Podstawy teorii literatury
Nazwa w języku angielskim:		Basics of literary theory
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Roman Bobryk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Beata Wałęciuk-Dejneka, dr hab. Andrzej Borkowski, dr Walentyna Krupoves, dr Marcin Pliszka
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi nurtami myślenia o literaturze, poczynając od refleksji myślicieli antycznych po schyłek wieku XIX.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	posiada wiedzę z zakresu najważniejszych teorii badań literackich do schyłku wieku XIX i orientuje się w najważniejszych zagadnieniach związanych z tymi koncepcjami	K_W01, K_W03, K_W12
W_02	Jest zaznajomiony z wybranymi teoriami dzieła literackiego i jego badania od antyku po koncepcje do końca XIX wieku	KW_03, KW_06
W_03	Zna podstawowe pojęcia i problemy związane z poszczególnymi kierunkami w badaniach teoretycznoliterackich.	KW_03, K_W06
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Ma umiejętność poprawnego referowania tekstów teoretycznoliterackich oraz odczytywania zawartych w nich sądów o literaturze.	K_U03

U_02	Ma umiejętność zestawiania różnych stanowisk, dotyczących określonego problemu teoretycznego oraz operowania tekstem literackim jako exemplum zagadnienia teoretycznego.	K_U03
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student jest gotów do dalszego świadomego podnoszenia poziomu swej wiedzy oraz doskonalenia umiejętności	K_K04
Forma i typy zajęć:	Wykład (15 godz.), ćwiczenia (15 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wymagana podstawowa wiedza z zakresu poetyki (wersyfikacji, stylistyki literackiej, kompozycji i genologii).		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Początki literaturoznawstwa europejskiego: Platońska poezja natchniona (Ion) i sztuka poezji Arystotelesa (Poetyka). Kategoria mimesis. 2. Grecka i rzymska retoryka i krytyka literacka. Rzymska recepcja teorii greckich: Horacy (<i>List do Pizonów</i>). Grecka i rzymska refleksja genologiczna. 3. Symboliczno-semiotyczna koncepcja słowa poetyckiego św. Augustyna. Średniowieczna alegoreza. Początki hermeneutyki. Poglądy na język poetycki i dzieło literackie Dantego (<i>O poezji doskonałej</i>). 4. Poetyka Scaligera na tle renesansowej refleksji o literaturze. Poglądy na literaturę Sarbiewskiego i Vossiusa. 5. Teoria literatury klasycyzmu (Boileau, Pope). Oświeceniowa refleksja na temat poezji i sztuki (Goethe, Lessing i inni). Koncepcja sztuki i literatury w pracach Emmanuela Kanta. 6. Romantyczne koncepcje teoretycznoliterackie. Myśl teoretyczna niemieckiego romantyzmu (Goethe, Herder, Novalis). Koncepcje literatury narodowej. 7. Poezja w refleksji estetycznej G.W.F. Hegla. 8. Pozytywistyczna krytyka literacka i teoria literatury (<i>Historia literatury angielskiej</i> H. Taine). Przełom antypozytywistyczny w literaturoznawstwie. <p>Ćwiczenia:</p> <p>Zajęcia ćwiczeniowe będą opierały się na wspólnej analizie prac z zakresu refleksji o literaturze omawianych w trakcie wykładów.</p>		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Z. Mitosek, Teorie badań literackich. Warszawa 1995 (lub inne wydanie) 2. E. Sarnowska-Temeriusz, Przeszłość poetyki. Od Platona do Giambaptisty Vica. Warszawa 1995. 3. S. Skwarczyńska, Kierunki w badaniach literackich: od romantyzmu do połowy XX wieku. Warszawa 1984. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Arystoteles, Poetyka. Wrocław 1981 (lub inne wydanie). 2. N. Boileau, Sztuka rymotwórcza. Kraków 2002. 		

3. J. W. Goethe, Wybór pism estetycznych. Warszawa 1981. (wybrane teksty)
4. J.G. Herder, Wybór pism. Wrocław 1987 (wybrane teksty).
5. G. E. Lessing, Laokoon. Warszawa 1962 (lub inne wydanie).
6. M. K. Sarbiewski, O poezji doskonałej, czyli Wergiliusz i Homer. Wrocław 1954.
7. S. Stabryła, Problemy genologii antycznej. Warszawa 1982.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny z elementami pokazu multimedialnego; analiza tekstu, dyskusja.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty weryfikowane będą na podstawie kolokwium pisemnego na koniec semestru.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Podstawą oceny jest wynik kolokwium pisemnego.

Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest aktywność studentów w trakcie zajęć.

Przedział punktacji

0-50 - ocena 2,0

51-60 - ocena 3,0

61-70 - ocena 3,5

71-80 - ocena 4,0

81-90 - ocena 4,5

91-100 - ocena 5,0

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godz.
Udział w ćwiczeniach	15 godz.
Przygotowanie do ćwiczeń	7 godz.
Przygotowanie do zaliczenia pisemnego	13 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Ochrona własności intelektualnej
Nazwa w języku angielskim:		Intellectual property protection
Język wykładowy:		polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		I stopnia
Rok studiów:		trzeci
Semestr:		piąty
Liczba punktów ECTS:		1
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Andrzej Borkowski, dr Barbara Stelingowska
Założenia i cele przedmiotu:		Znajomość najnowszych przepisów oraz terminologii z zakresu prawa autorskiego.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz konieczności ochrony przedmiotów własności intelektualnej	K_W10
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności	K_U09
U01	potrafi samodzielnie uczyć się i doskonalić własny warsztat filologa z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów	K_U13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	posiada kompetencje społeczne i osobowe takie jak: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętność określania własnych zainteresowań, umiejętność samooceny, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów.	K_K02
Forma i typy zajęć:		wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa znajomości terminologii prawnej.		
Treści modułu kształcenia:		

1. Zarys historii własności intelektualnej.
2. Konwencja Berneńska - analiza i omówienie fragmentów zapisów.
3. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
4. Pojęcie utworu.
5. Przedmiot i podmiot prawa autorskiego.
6. WIPO – założenia, cele, działalność.
7. DROIT DE SUITE – konteksty finansowe autorskich praw majątkowych.
8. Organizacje zarządzania prawami autorskimi w kraju: Stowarzyszenie Artystów Polskich (SAP); Związek
9. Artystów Scen Polskich (ZASP); Związek Polskich Artystów Fotografików ZPAF; ZAIKS.
10. Patent – aspekty prawne.
11. Czym jest KNOW HOW?
12. Zagadnienie plagiatu i autoplagiatu.
13. Prawo autorskie w społeczeństwie cyfrowym (Internet).
14. Zagadnienia cytatu oraz oryginalności prac pisemnych. Studenckie prace dyplomowe.

Literatura podstawowa:

1. Rafał Golań, Prawo autorskie i prawa pokrewne, Warszawa 2008
2. Janusz Merski, Jerzy Szmigrodzki, Ochrona własności intelektualnej. Podstawowe akty prawa krajowego i międzynarodowego, Warszawa 2007
3. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (strona Sejmu RP)

Literatura dodatkowa:

1. Rafał Golań, Prawo autorskie: komentarz dla praktyków, Gdańsk 2008
2. Andrzej Matlak, Prawo autorskie w społeczeństwie informacyjnym, Kraków 2004
3. <https://creativecommons.pl/wyberz-licencje/>
4. Ustawa z dnia z dnia 30 czerwca 2000 prawo własności przemysłowej.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Prezentacje multimedialne, dyskusja, praca z tekstem.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty z obszaru wiedzy W01 oraz efekty z obszaru umiejętności U01, U02 sprawdzane będą na kolokwium. Ponadto efekty z obszaru umiejętności U01, U02 oraz kompetencji K01 sprawdzane będą na bieżąco w trakcie zajęć.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu:

1. Zaliczenie kolokwium oraz obecność na wykładach.
2. Ocena końcowa – średnia ocen uzyskana za przygotowanie i aktywność w toku zajęć oraz ocen z testów pisemnych: 60% - ocena 3; 70% - ocena 3+; 80% - ocena 4; 87% - ocena 4+; 94% - ocena 5.

Bilans punktów ECTS:1

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach	15 godzin
Przygotowanie do zaliczenia	9 godzin
Udział w konsultacjach z przedmiotu	1 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Historia literatury polskiej: dwudziestolecie międzywojenne
Nazwa w języku angielskim:	History of polish literature: The interwar years	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	5	
Liczba punktów ECTS:	6	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr hab. Sławomir Sobieraj	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Roman Bobryk	
Założenia i cele przedmiotu:	Zapoznanie studenta z kanonicznymi tekstami literatury polskiej okresu dwudziestolecia międzywojennego, wyrobienie umiejętności ich interpretowania przy użyciu terminologii literaturoznawczej (historycznoliterackiej i teoretycznoliterackiej)	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student ma wiedzę o najważniejszych kierunkach literatury i sztuki europejskiej pierwszej połowy XX wieku, zna uwarunkowania społeczne i kulturalne życia literackiego między wojnami.	K_W01, K_W07, K_W08, K_W09
W02	Student ma podstawową wiedzę terminologiczną w zakresie nazewnictwa zjawisk literackich w latach 1918-1939; np. powieść psychologiczna, powieść polityczna, powieść-worek, wiersz wolny, jukstapozycja, katastrofizm, oniryzm, groteska, układ rozkwitania, ekwiwalentyzacja uczuć.	K_W03, K_W08
W03	Student zna głównych przedstawicieli literatury polskiej dwudziestolecia międzywojennego oraz ich reprezentatywne utwory.	K_W01; K_W08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student potrafi nazywać i charakteryzować zjawiska w literaturze i życiu literackim dwudziestolecia międzywojennego posługując się stosowną terminologią.	K_U02; K_U03, K_U12

U02	Student umie samodzielnie analizować i interpretować teksty literackie dwudziestolecia w formie pracy pisemnej oraz wyciągać stosowne wnioski w toku prowadzonej dyskusji.	K_U03, K_U04, K_06, K_U08
U03	Student potrafi łączyć wiedzę filologiczną z wiedzą z innych dziedzin humanistyki: filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz naukami o sztuce.	K_U08; K_U09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student jest gotów do jasnego i precyzyjnego określania priorytetów służących realizacji określonych zadań badawczych i dydaktycznych, formułowania tych zadań i celów działania	K_K01
K02	Student ma świadomość konieczności podnoszenia poziomu swej wiedzy i umiejętności, ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K04
Forma i typy zajęć:	wykłady (15 godz.), ćwiczenia (30 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość najważniejszych faktów z historii Polski pierwszej połowy XX wieku.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nowe kierunki w literaturze i sztuce pierwszej połowy XX wieku – pojęcia i terminy: awangarda, modernizm, futurizm, kubizm, ekspresjonizm, dadaizm, formizm, konstruktywizm, surrealizm. Przedstawiciele: Marinetti, Majakowski, Chlebnikow, Apollinaire, Picasso, Tzara, Eliot, Breton Życie literackie w Drugiej Rzeczypospolitej – uwarunkowania polityczne, społeczne i kulturowe: pojęcie „życia literackiego”, obiegi literackie, czasopiśmiennictwo („Formiści”, „Zdrój”, „Nowa Sztuka”, „Almanach Nowej Sztuki”, „Zwrotnica”, „Skamander”, „Wiadomości Literackie”, „Żagary”, „IKC”) i działalność wydawnicza, instytucje polityki literackiej i kulturalnej o zasięgu ogólnopolskim (ZZLP, FKN, PAL), kawiarnie i kabarety. Fenomen grup literackich w dwudziestolecu międzywojennym: pojęcie „grupy literackiej”, „geografia” grup literackich w okresie międzywojennym (ich działalność i skład), typy grup, programy. Formiści, futuryści, ekspresjoniści, Awangarda Krakowska, „Kwadryga”, „Żagary”. Model poezji skamandryckiej. Członkowie grupy i jej satelici: Tuwim, Lechoń, Słonimski, Wierzyński, Iwaszkiewicz, Pawlikowska-Jasnorzewska, Iłakowiczówna, Liebert, Broniewski. Wyznaczniki poezji awangardowej: synkretyzm rodzajowo-gatunkowy, montaż i poetyka fragmentu, jukstapozycja. Intermedialność. Manifesty i programy poezji awangardowej: manifesty futurystów i formistów, Peiperowska koncepcja poezji (poeta jako rzemieślnik). Teksty Peipera: <i>Punkt wyjścia</i>, <i>Miasto</i>, <i>masa</i>, <i>maszyna</i>, <i>Metafora terażniejszości</i>. Publicystyka: <i>Rozbijanie tworzydeł</i>, <i>Poezja jako budowa</i>. Wyobraźnia oniryczna w poezji dwudziestolecia międzywojennego. Poetyka snu, kubizm poetycki, „filmowość”, pop-surrealizm. Przedstawiciele: Czechowicz, Gałczyński, Stern. Katastrofizm w poezji II Awangardy. Geneza katastrofizmu i jego odmiany. Przedstawiciele: Czechowicz, Sebyła, Miłosz. Główne trendy w polskiej dramaturgii międzywojennej: dramat poetycki, neoklasycyzm, teatr awangardowy, Czysta Forma; problematyka społeczna i egzystencjalna. Przedstawiciele: Rostworowski, Szaniawski, Żeromski, Witkacy, Czyżewski. Proza polityczna międzywojnia – jej związki z życiem narodu i państwa: problematyka kształtu odrodzonego państwa, roli kapitału oraz kwestia chłopska. Przedstawiciele: Żeromski, Kaden-Bandrowski, Strug. 		

11. Problematyka i wyróżniki prozy psychologicznej. Pojęcie psychologizmu w literaturze i jego odmiany. Przedstawiciele: Kuncewiczowa, Nałkowska, Choromański, Breza.

12. Krytyka literacka w Polsce międzywojennej. Formy wypowiedzi: recenzje i omówienia, prace teoretyczne. Przedstawiciele: Irzykowski, Boy-Żeleński, Stanisław Baczyński, Fryde, Fik.

Ćwiczenia

1. Ewolucja poezji Juliana Tuwima: ekspresjonizm, problematyka społeczna, neoklasycyzm: *Czyhanie na Boga, Słowa we krwi, Rzecz czarnoleska, Biblia cygańska*.
2. Dialog z tradycją w wierszach Jana Lechonia – problematyka narodowa, egzystencjalizm (*Karmazynowy poemat, Srebrne i czarne*).
3. Formizm w poezji Tytusa Czyżewskiego: jukstapozycja, wielopłaszczyznowość, wizualność. Tematyka miejska i neoprymitywizm. *Zielone oko, Noc-dzień. Mechaniczny instynkt elektryczny, Pastoralki*.
4. Futuryzm w liryce Brunona Jasieńskiego i Stanisława Młodożeńca. Kult cywilizacji technicznej, poetyka skandalu, słowa na wolności, neologizmy.
5. Poezja Tadeusza Peipera: metafora, układ rozkwitania i ekwiwalentyzacja uczuć (*Oczy nad miastem, Futbol, Ulica, Noga, Że*).
6. Liryka Juliana Przybosa. Konstruktywizm i „rozbijanie tworzydeł”. (*Gmachy, Z Tatr, Lipiec*).
7. Dramaturgia Stanisława Ignacego Witkiewicza – *Kurka wodna. Szewcy*. Teoria Czystej Formy, katastrofizm, groteska.
8. Proza Witkacego – *Pożegnanie jesieni*. Cechy powieści worka. Fantastyka i realizm. Katastrofizm.
9. Bolesław Leśmian jako poeta modernistyczny. Metafizyka Leśmianowska – związki z filozofią Bergsona i egzystencjalizmem. Wątki folklorystyczne.
10. *Noce i dni* Marii Dąbrowskiej jako powieść-rzeka. Historyczna i egzystencjalna perspektywa rzeczywistości.
11. Liryka Józefa Czechowicza – wizjonerstwo i oniryzm. Katastrofizm.
12. *Cudzoziemka* Marii Kuncewiczowej – psychoanalityczny wymiar narracji. Oryginalność kompozycji.
13. Awangardowa proza Witolda Gombrowicza (*Ferdynand, Biesiada u hrabiny Kottubaj*). Kompozycja, niejednorodność gatunkowa. Egzystencjalne odczytanie powieści. Groteska.
14. Eseistyka Bolesława Micińskiego: *Podróże do piekieł*. Pojęcie eseju. Kunsztowność kompozycji. Konteksty filozoficzne i kulturowe.
15. Poetyckość i mityzacja rzeczywistości w prozie Brunona Schulza (*Sklepy cynamonowe*). Poetycki model prozy. Oniryzm. Groteska.

Literatura podstawowa:

Teksty literackie:

1. Władysław Broniewski: *Wiersze i poematy*. Warszawa 1980 (lub inne wyd.);
2. Michał Choromański: *Zazdrość i medycyna*. Kraków 1994 (lub inne wyd.);
3. Józef Czechowicz: *Wybór poezji*. Oprac. Tadeusz Kłak. Wrocław 1970, BN I-199;
4. Tytus Czyżewski: *Poezje i próby dramatyczne*. Oprac. Alicja Baluch. Wrocław 1992, BN I-273; lub Tytus Czyżewski: *Wiersze i utwory teatralne*. Oprac. Janusz Kryszak, Andrzej K. Waskiewicz. Gdańsk 2009;
5. Maria Dąbrowska: *Noce i dni*. Warszawa 1996 (lub inne wyd.);
6. Witold Gombrowicz: *Bakakaj. (Pamiętnik z okresu dojrzewania)* dowolne wyd.;
7. Witold Gombrowicz: *Ferdynand*. Warszawa 1957 (lub inne wyd.);
8. Jarosław Iwaszkiewicz: *Panny z Wilka, Brzezina*. W: *Panny z Wilka. Opowiadania*, Warszawa 1979 (lub inne wyd.);
9. Bruno Jasieński: *Utwory poetyckie, manifesty, listy*. Oprac. Edward Balcerzan. Wrocław 1973, BN I-211;

10. Juliusz Kaden-Bandrowski: *Generał Barcz*. Oprac. Michał Sprusiński. Wrocław 1984. BN I-223 (lub in. wyd.);
11. Maria Kuncewiczowa: *Cudzoziemka*. Kraków 1994 (lub inne wyd.);
12. Jan Lechoń: *Poezje*. Oprac. Roman Loth. Wrocław 1990, BN I-256 (lub wg antologii w poz. 41);
13. Bolesław Leśmian: *Poezje wybrane*. Oprac. Jacek Trznadel. Wrocław 1974, BN I-217 (lub inne wyd., zwłaszcza: *Poezje zebrane*. Oprac. Aleksander Madyda. Toruń 2000);
14. Jerzy Liebert: *Pisma zebrane*. Oprac. Stefan Frankiewicz. Warszawa 1976, t. I-II (wiersze w tomie I);
15. Bolesław Miciński: „*Podróże do piekieł*” i inne eseje, Kraków 1994 (lub w wydaniu: *Pisma*. Oprac. Anna Micińska. Kraków 1970);
16. Czesław Miłosz: *Trzy zimy*. Wilno 1936 lub wyd. następne, np. *Wiersze*. Tom 1. Kraków 2001;
17. Zofia Nałkowska: *Granica* – dowolne wyd.;
18. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska: *Wybór poezji*. Oprac. Jerzy Kwiatkowski. Wrocław 1980, BN I-194 (lub inne wyd.);
19. Tadeusz Peiper: *Pisma wybrane*. Oprac. Stanisław Jaworski. Wrocław 1979, BN I-235 (wybór pism teoretycznych);
20. Tadeusz Peiper: *Poematy i utwory teatralne*. Kraków 1979 (lub inna edycja poezji);
21. *Polska krytyka literacka (1918-1939)*. Materiały. Red. J. Z. Jakubowski. Warszawa 1966. (tu po jednym wybranym tekście Karola Irzykowskiego, Tadeusza Boya-Żeleńskiego, Ignacego Fika, Ludwika Frydego, Stanisława Baczyńskiego).
22. Julian Przyboś: *Sytuacje liryczne. Wybór poezji*. Wstęp: Edward Balcerzan. Wrocław 1989, BN I-266;
23. Bruno Schulz: *Sklepy cynamonowe*. W: *Proza*. Wstęp: Artur Sandauer. Kraków 1964, 2 - 1973; lub tenże: *Opowiadania. Wybór esejów i listów*. Oprac. Jerzy Jarzębski. Wrocław 1989, „Biblioteka Narodowa” seria I, nr 264;
24. Jerzy Szaniawski: *Żeglarz, Most*. W: *Wybór dramatów*. Wrocław 1988, BN I-263;
25. Stanisław Ignacy Witkiewicz: *Kurka wodna, Szewcy*. W: *Dramaty*. Oprac. Konstanty Pużyna. Wyd. 2. Warszawa 1972, tom II (i wyd. nast.); lub inna edycja.
26. Julian Tuwim: *Wiersze wybrane*. Oprac. Michał Głowiński. Wrocław 1986, BN I-184 (lub inne wyd.);
27. Stanisław Ignacy Witkiewicz: *Pożegnanie jesieni*. [Powieść]. Oprac. Włodzimierz Bolecki. Kraków 1997 (lub inne wyd.);
28. Stefan Żeromski: *Przedwiośnie*. Oprac. Zdzisław J. Adamczyk. Kraków 1997;

Opracowania:

1. Jerzy Kwiatkowski: *Dwudziestolecie międzywojenne*. Warszawa 2000 (i wyd. nast.) (lub: *Literatura dwudziestolecia*. Warszawa 1990);
2. *Literatura polska 1918-1975*. Red.: Alina Brodzka, Helena Zaworska, Stefan Żółkiewski. Warszawa 1975-1993, tomy I-II;
3. Anna Nasiłowska: *Trzydziestolecie 1914-1944*. Warszawa 1999.

Literatura dodatkowa:

Teksty literackie:

1. *Antologia polskiego futuryzmu i Nowej Sztuki*. Oprac. Zbigniew Jarosiński i Helena Zaworska, Wrocław 1978, BN I-230
2. Jerzy Andrzejewski: *Ład serca*. Dowolne wyd.;
3. Tadeusz Breza: *Adam Grywałd* – dowolna edycja;
4. Kazimiera Iłakowiczówna: *Poezje zebrane*. Oprac. Jacek Biesiada i Aleksandra Żurawska-Włoszczyńska. Toruń 1999, tomy I-IV (wiersze w tomach I-II);
5. Jarosław Iwaszkiewicz: *Wiersze zebrane*. Warszawa 1968;

6. Czesław Miłosz: *Przygody młodego umysłu. Publicystyka i proza 1931-1939*. Zebrała i opracowała Agnieszka Stawiarska. Kraków 2003;
7. *Poezja polska okresu międzywojennego. Antologia*. Wybór i wstęp: Michał Głowiński i Janusz Sławiński. Wrocław 1987, 1997, BN I-253;
8. Stanisław Młodożeniec: *Utwory poetyckie*, oprac. Tomasz Burek, Warszawa 1973 (lub inna edycja poezji);
9. Karol Hubert Rostworowski: *Niespodzianka*. W: *Wybór dramatów*. Oprac. Jacek Popiel. Wrocław 1992, BN I281 (lub w tomie: *Antologia dramatu polskiego 1918-1978* [zob. poz. 2]);
10. Władysław Sebyła: *Poezje zebrane*. Oprac. Andrzej Makowiecki. Warszawa 1981;
11. Andrzej Strug: *Pokolenie Marka Świdry*. Wstęp: Janusz Rohoziński. Warszawa 1984;
12. Melchior Wańkowicz: *Na tropach Smętka*. Kraków 1988;
13. Kazimierz Wierzyński: *Wybór poezji*. Oprac. Krzysztof Dybczak. Wrocław 1991, BN I-275;
14. Stanisław Ignacy Witkiewicz: *Pisma filozoficzne i estetyczne*. Warszawa 1974-1978, tom {}: *Nowe formy w malarstwie. Szkice estetyczne. Teatr* (lub inne wyd.) [zwłaszcza *Wstęp filozoficzny do Nowych form...*];
15. Stefan Żeromski: *Uciekła mi przepióreczka*. W tomie: *Antologia dramatu polskiego 1918-1978*. Oprac. Stanisław Balicki i Stanisław Marczak-Oborski. Warszawa 1981, tom I;

Opracowania:

1. Maria Delaperrière: *Polskie awangardy a poezja europejska. Studium wyobraźni poetyckiej*. Katowice 2004;
2. Lesław Eustachiewicz: *Dwudziestolecie 1919-1939*. Warszawa 1982;
3. Grzegorz Gazda: *Dwudziestolecie międzywojenne. Słownik literatury polskiej*. Gdańsk 2008;
4. *Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Seria VI: Literatura polska w okresie międzywojennym*. Red.: Jerzy Kądziała i in. Kraków 1979-1993, tomy I-IV;
5. *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Red.: Alina Brodzka i in. Wrocław 1993 (i wyd. nast.);
6. *Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny*. Red.: Artur Hutnikiewicz i Andrzej Lam. Warszawa 2000, tomy I-II;
7. Artur Hutnikiewicz: *Od czystej formy do literatury faktu. Główne teorie i programy literackie XX stulecia*. Wyd. 7. Warszawa 1997;
8. Krzysztof Dmitruk: *Z problemów życia literackiego w latach międzywojennych*. W: *Problemy literatury polskiej lat 1890-1939*. Seria II. Pod red. M. Kirchner i E. Żabickiego. Wrocław 1974;
9. Danuta Dobrowolska: *Powieść polityczna dwudziestolecia międzywojennego*. Kielce 2000;
10. Jerzy Speina: *Literatura w perspektywie psychologii. Studia i szkice o polskiej prozie narracyjnej Dwudziestolecia i jej recepcji krytycznoliterackiej*. Toruń 1998;
11. Małgorzata Baranowska: *Surrealna wyobraźnia i poezja*. Warszawa 1984;
12. Włodzimierz Bolecki: *Poetycki model prozy w dwudziestoleciu międzywojennym*. Wyd. 2 popr. Kraków 1996;
13. Tadeusz Drewnowski: *Rzecz russowska. O pisarstwie Marii Dąbrowskiej*. Kraków 1981;
14. Jerzy Ficowski: *Regiony wielkiej herezji. Szkice o życiu i twórczości Brunona Schulza*. Wyd. 2. Kraków 1975 (lub inne wyd.);
15. Daniel Gerould: *Stanisław Ignacy Witkiewicz jako pisarz*. Przeł. Ignacy Sieradzki. Warszawa 1981;
16. Michał Głowiński: *Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji Bolesława Leśmiana*. Warszawa 1981;
17. Stanisław Jaworski: *Awangarda*. Warszawa 1992;

18. Joanna Kisielowa: *Retoryka i melancholia. O poezji Jana Lechonia*. Katowice 2001;
19. Janusz Kryszak: *Katastrofizm ocalający. Z problematyki poezji tzw. „Drugiej Awangardy”*, Wyd. 2 rozszerzone. Bydgoszcz 1985;
20. Piotr Łopuszański: *Leśmian*. Wrocław 2000;
21. Anna Micińska: *Istnienie poszczególne: Stanisław Ignacy Witkiewicz*. Wrocław 2003;
22. Anna Nasiłowska: *Trzydziestolecie 1914-1944*. Warszawa 1999;
23. *Poeci dwudziestolecia międzywojennego*. Red.: Irena Maciejewska. Warszawa 1982, tomy I-II;
24. *Prozaicy dwudziestolecia międzywojennego*. Red.: Bolesław Faron. Warszawa 1972 (i wyd. nast.);
25. Sławomir Sobieraj: *Alchemia wyobraźni. Rezonans twórczości Tadeusza Micińskiego w poezji międzywojennej*. Siedlce 2002;
26. Sławomir Sobieraj: *Laboratorium awangardy. O twórczości literackiej Tytusa Czyżewskiego*. Siedlce 2009;
27. Janusz Stradecki: *W kręgu Skamandra*. Warszawa 1977;
28. Janusz Sławiński: *Koncepcja języka poetyckiego awangardy krakowskiej*, Kraków 1998;
29. Sławomir Sobieraj: *Awangarda mniej znana. Przypadki poezji*, Siedlce 2018.
30. Anna Węgrzyniak: *Ja głosów świata imitator. Studia o poezji Juliana Tuwima*. Katowice 2005;
31. Kazimierz Wyka: *Rzecz wyobraźni*. Kraków 1997 (lub inne wyd.);
32. Andrzej Zawada: *Dwudziestolecie literackie*. Wrocław 1995.
33. *Przyboś dzisiaj*. Red. Zenon Ożóg, Janusz Pasterski, Magdalena Rabizo-Birek. Rzeszów 2017.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny wspomagany technikami multimedialnymi. Ćwiczenia: heureza (rozmowa kierowana); dyskusja, elementy analizy i interpretacji dzieła literackiego.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą ustnie na bieżąco podczas ćwiczeń, na podstawie pracy pisemnej i na kolokwium zaliczeniowym pisemnym oraz ostatecznie na egzaminie ustnym.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

1. obecność na zajęciach
2. uzyskanie pozytywnej oceny pracy pisemnej
3. uzyskanie co najmniej 51% punktów z kolokwium zaliczeniowego.

Punktacja i oceny: 0-50 = niedostateczny, 51-60 = dostateczny, 61-70 = dostateczny plus, 71-80 = dobry, 81-90 = dobry plus, 91-100 = bardzo dobry

4. zaliczenie ćwiczeń na podstawie pozytywnej oceny z:
 - zaangażowania i jakości przygotowania na zajęciach ćwiczeniowych,
 - pracy pisemnej
 - z kolokwium
5. uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi na pytania na egzaminie ustnym.

Poprawy:

Jednorazowa poprawa pracy pisemnej. Jednorazowa poprawa kolokwium w semestrze podczas dyżuru.

Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godz.
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	15 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń (oraz redakcja pracy pisemnej) i egzaminu	45 godz.
Przygotowanie się do egzaminu	45 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	6

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Analiza i interpretacja dzieła literackiego
Nazwa w języku angielskim:		Analysis and interpretation of a literary work
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Pierwszego stopnia
Rok studiów:	3	
Semestr:	5	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		mgr Barbara Bandzarewicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Barbara Stelingowska, dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Beata Wałęciuk-Dejneka, dr Marcin Pliszka
Założenia i cele przedmiotu:		Celem zajęć jest wykształcenie praktycznych sprawności analizy i interpretacji utworu literackiego.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia i terminy z zakresu poetyki i teorii literatury;	K_W03, K_W07
W_02	Rozumie różnice pomiędzy analizą i interpretacją tekstu; potrafi wskazać elementy łączące; zna różne odmiany analizy: immanentną, kontekstową, funkcjonalną, historycznoliteracką, krytycznoliteracką czy dydaktyczną.	K_W03
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Umie właściwie analizować i interpretować teksty historyczno-i krytycznoliterackie; potrafi wskazać konteksty intertekstualne (np. kulturowe).	K_U03
U_02	Właściwie analizuje, rozumie i wyjaśnia sens utworu literackiego, w powiązaniu z jego budową; potrafi sprawnie poszukiwać informacji biograficznych w kompendiach literackich.	K_U03, K_U08, K_U09, KU_07
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Rozwija swoje kompetencje literackie; ma świadomość potrzeby ciągłego kształcenia.	K_K04
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia – 30 godzin

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowe wiadomości o literaturze i kulturze polskiej, dobra znajomość terminów z zakresu poetyki i wiedzy o literaturze.

Treści modułu kształcenia:

Ćwiczenia mają charakter teoretyczno-praktyczny; ich celem jest dostarczenie studentowi wiedzy oraz wyposażenie w umiejętności pracy z tekstem literackim i szeroko rozumianym tekstem kultury.

Problemy szczegółowe i cele:

1. Istota zjawiska, znajomość podstawowych terminów: analiza, interpretacja, krytyka, kontekst.
2. Omówienie wybranych zagadnień z teorii literatury (analiza, interpretacja).
3. Analiza tekstu literackiego przy pomocy tradycyjnych narzędzi poetyki.
4. Immanentny charakter tradycyjnej analizy.
5. Intertekstualny charakter interpretacji tekstu.
6. Analiza i interpretacja tekstów poetyckich w rozmaitych ujęciach teoretycznych (strukturalizm, hermeneutyka, geopoetyka i in.).
7. Warsztaty analityczno-interpretacyjne: interpretacje tekstów litycznych; interpretacje tekstów epickich; interpretacje tekstów dramatycznych (teksty uzgodnione ze studentami).
8. Dyskusja na temat uwarunkowań kontekstualnych poszczególnych tekstów, formy gatunkowe, odniesienia do tradycji literackiej, uwarunkowania społeczne i historyczne.

Literatura podstawowa:

1. U. Eco, *Interpretacja i nadinterpretacja*, Kraków 1998;
2. R. Handke, *Poetyka dzieła literackiego. Instrumenty lektury*, Warszawa 2008;
3. *Liryka polska. Interpretacje*, red. J. Prokop, J. Sławiński, Kraków 1971 (dowolne wydanie);
4. J. Sławiński., *Miejsce interpretacji*, Gdańsk 2006.
5. *Sztuka interpretacji w ostatnim półwieczu. Tom III*, oprac. Henryk Markiewicz ,współdział Teresa Walas, Kraków 2011 (wybór).

Literatura dodatkowa:

1. B. Brożek, *Granice interpretacji*. Kraków 2017;
2. *Poezja polska. Interpretacje*. Pod red. K. Heskiej-Kwaśniewicz i B. Zelera, Katowice 2000;
3. *Nowela. Opowiadania. Gawęda. Interpretacje małych form narracyjnych*, red. K. Bartoszyński, M. Jasińska, S. Sawicki, Warszawa 1974;
4. S. Sawicki, *Uwagi o analizie utworu literackiego*, w: *Poetyka. Interpretacja. Sacrum*, Warszawa 1981;.
5. A. Borkowski, „*Matka Joanna od Aniołów*” Jarosława Iwaszkiewicza. *Adaptacje i interpretacje*, w: *Kody kultury...*,red. H. Kubicka i O. Taranek, Wrocław 2009.
6. H. Markiewicz, *Wymiary dzieła literackiego*, Kraków 1996;
7. Michał Paweł Markowski, *Antropologia, humanizm, interpretacja*, w: *Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy*, red. Michał Paweł Markowski, Ryszard Nycz, Kraków 2012 (lub inne wydanie).
8. *Kulturowa teoria literatury 2. Poetyki, problematyki, interpretacje*, red. Teresa Walas i Ryszard Nycz, Kraków 2012 (wybór).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia wspomagane technikami multimedialnymi -prezentacje; praca z tekstem.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty sprawdzane będą na bieżąco podczas ćwiczeń oraz na podstawie pisemnej pracy zaliczeniowej (analizy i interpretacji wybranego tekstu literackiego). Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ćwiczeń odbywa się na podstawie pisemnej pracy o charakterze analityczno-interpretacyjnym.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w ćwiczeniach

30 godzin

Samodzielne przygotowanie się do zajęć

10 godzin

Samodzielne przygotowanie się do kolokwium

9 godzin

Konsultacje

1 godzina

Sumaryczne obciążenie pracą studenta

50

Punkty ECTS za przedmiot

2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Gramatyka historyczna języka polskiego
Nazwa w języku angielskim:		Historical grammar of Polish language
Język wykładowy:		polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:		trzeci
Semestr:		5
Liczba punktów ECTS:		2
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Beata Żywicka prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Beata Żywicka prof. uczelni
Założenia i cele przedmiotu:		zapoznanie studentów z metodami diachronicznego opisu języka oraz z ewolucją systemu języka polskiego w ujęciu genetycznym, tj. na tle zjawisk charakterystycznych dla języków: pie. i ps.; opis chronologii i konsekwencji procesów fonetycznych, fleksyjnych, słowotwórczych; przyswojenie wiedzy potrzebnej do interpretacji współczesnych faktów językowych
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student ma pogłębioną wiedzę o istocie, zakresie i miejscu językoznawstwa diachronicznego w lingwistyce zna metody diachronicznego opisu języka	K_W01, K_W02
W02	Ma poszerzoną i pogłębioną wiedzę o historycznych tendencjach rozwojowych języka polskiego	K_W04
W03	Zna terminologię z zakresu językoznawstwa historycznego oraz ma pogłębioną wiedzę metaterminologiczną	K_W04
W04	Zna prastłowiański i współczesny system wokaliczny i konsonantyczny	K_W02, K_W04
W05	Zna najdawniejsze zabytki języka polskiego	K_W04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Ma umiejętność ustawicznego samokształcenia w zakresie kompetencji językowej	K_U02
U02	Potrafi analizować dawne teksty źródłowe i interpretować zawarte w nich zjawiska językowe w aspekcie gramatycznym	K_U03

U03	Umie samodzielnie interpretować dawne fakty językowe i współczesne do nich nawiązania	K_U05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	K_K04
K02	Stara się krzewić wiedzę o przeszłości języka polskiego	K_K05
Forma i typy zajęć:	Wykłady (15 godz.) i ćwiczenia (15 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe wiadomości z gramatyki języka scs		
Treści modułu kształcenia:		
<p>WYKŁADY</p> <ol style="list-style-type: none"> Język polski w grupie języków słowiańskich. Co to jest pokrewieństwo językowe? Przynależność Słowian do indoeuropejskiej rodziny językowej. <ul style="list-style-type: none"> *grupa praindoeuropejska, *grupa bałtosłowiańska, *grupa słowiańska, *grupa lechicka, *metody badania pierwotnego zasięgu języka prasłowiańskiego, *pochodzenie nazwy „Słowianie”. Periodyzacja dziejów języka polskiego. Struktury morfologiczne wyrazów w języku praindoeuropejskim. Najważniejsze tendencje w rozwoju systemu wokalicznego języka polskiego. Najważniejsze tendencje w rozwoju systemu konsonantycznego języka polskiego. Rozwój fleksji imiennej w języku polskim (deklinacja rzeczowników, kategorie rodzaju, zanik liczby podwójnej, odmiana przymiotnika i zaimka). Rozwój fleksji werbalnej (koniugacje, imiesłowy). <p>ĆWICZENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> Najdawniejsze zabytki języka polskiego (Bulla gnieźnieńska, Bogurodzica, Kazania świętokrzyskie, Kazania gnieźnieńskie, Psalterz floriański, Roty sądowe, Biblia królowej Zofii, Kodeks Świętosława). Grafia tekstów staropolskich (trudności z adaptacją alfabetu łacińskiego, podstawowe typy grafii staropolskiej) – analiza grafii wybranych zabytków; traktaty ortograficzne i ich znaczenie dla stabilizacji grafii i ortografii. Prawa głosowe i ich wpływ na fonetykę wyrazów. Sposoby otwarcia sylaby: a) metateza – wyjaśnić zjawisko w nagłosie i śródgłosie wyrazów na odpowiednio dobranych przykładach (schematy: ORT, OLT, TORT, TOLT, TERT, TELT), b) monoftongizacja dyftongów, c) zanik końcowej spółgłoski. Przegłos lechicki – istota i konsekwencje zjawiska; brak przegłosu, pozorny brak przegłosu, przegłos nieregularny i fałszywy. Apofonia praindoeuropejska – istota zjawiska. Przegłos a apofonia. 15-16. Geneza i ewolucja jerów; jery słabe i mocne, zanik i wokalizacja jerów; konsekwencje procesu. 17-20. Wzdłużenie zastępcze jako proces kompensacyjny zaniku jerów. Ewolucja sonantów – rekonstrukcja form wyrazowych z sonantami twardymi i miękkimi. Sonanty a przegłos lechicki. 		

- Prasłowiańskie palatalizacje spółgłosek tylnojęzykowych (I, II, III) i IV palatalizacja polska. Jotacyzacja jako palatalizacja szczególna (po spółgłoskach k, g, x, p, b, m, v, s, z, r, l, d, t, n).
- Dyspalatalizacje – istota procesu i fazy występowania.
- Źródła iloczasu w języku polskim. Losy samogłosek długich. Kontrakcja. 28. Powstanie nowych fonemów spółgłoskowych.
- Analiza tekstów źródłowych.

Literatura podstawowa:

1. Z. Klemensiewicz, T. Lehr-Splawiński, S. Urbańczyk, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 1981.
2. L. Moszyński, Wstęp do filologii słowiańskiej, (rozd. IV. Język prasłowiański).
3. K. Długosz-Kurczabowa, S. Dubisz, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 2001.
4. S. Rospond, Gramatyka historyczna języka polskiego.
5. D. Buttler, Rozwój semantyczny wyrazów polskich, Warszawa 1978.
6. K. Długosz-Kurczabowa, Gramatyka historyczna języka polskiego w testach, ćwiczeniach i tematach egzaminacyjnych, Gdańsk 1999.

Literatura dodatkowa:

1. Gramatyka historyczna języka polskiego. Materiały do ćwiczeń, ćwiczenia ze s. 136-139, tamże: Wybór tekstów staropolskich; (wybór według wskazań wykładowcy).
2. W. Taszycki (oprac.), Najdawniejsze zabytki języka polskiego, Wrocław 1975 (wybór według wskazań wykładowcy).
3. W.R. Rzepka, Chrestomatia staropolska, op. cit.; W. Taszycki, Najdawniejsze zabytki języka polskiego, op. cit.
4. B. Wieczorkiewicz, R. Sinielnikoff, Elementy gramatyki historycznej języka polskiego z ćwiczeniami, Warszawa 1959 lub 1965.
5. W. Kuraszkiwicz, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 1972.
6. J. Strutyński, Elementy gramatyki historycznej języka polskiego, Kraków 1999.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Moduł obejmuje 15 godz. wykładów i 15 godzin ćwiczeń. Metody: rekonstrukcji wewnętrznej, filologiczna, podająca, heurystyczna.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty będą weryfikowane na egzaminie ustnym i testach pisemnych.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu:

obecność na wykładach, aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego.

Przedział punktacji:

0-50 ---- niedostateczny,

51-60 ---- dostateczny,

61-70 ---- dostateczny plus,

71-80 ---- dobry,

81-90 ---- dobry plus,

91-100 ---- bardzo dobry

Poprawa egzaminu w sesji poprawkowej

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach	15/15 – razem 30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń i kolokwium	18 godz
Konsultacje	2 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Seminarium dyplomowe (1,2)
Nazwa w języku angielskim:		seminar
Język wykładowy:		polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:		Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa. Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:		trzeci
Semestr:		5-6
Liczba punktów ECTS:		4, 10
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Marcin Pliszka
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Beata Wałęciuk-Dejneka, dr hab. Alina Maciejewska, dr hab. Elena Koriakowcewa
Założenia i cele przedmiotu:		Przygotowanie studenta do samodzielnego pisania pracy naukowej; poznanie warsztatu naukowca: metod badawczych i narzędzi. Napisanie pracy licencjackiej w zakresie literaturoznawstwa lub językoznawstwa.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student ma wiedzę o najważniejszych kierunkach w lingwistyce oraz literaturze i sztuce polskiej oraz ich uwarunkowaniach społeczno-politycznych i kulturowych.	K_W01, K_W02, K_W08
W02	Student zna główne konteksty europejskie literatury polskiej, przepływ idei filozoficznych, prądów i inspiracji literackich oraz przemiany historyczne polszczyzny.	K_W01; K_W02
W03	Student ma podstawową orientację w terminologii literaturoznawczej i językoznawczej, szczególnie w zakresie związanym obszarem badawczym swojej pracy dyplomowej.	K_W03
W04	Student dysponuje wiedzą na temat warsztatu bibliograficznego literaturoznawcy i językoznawcy.	K_W03, K_W11
W05	Student ma elementarną wiedzę o związkach języka i literatury z filozofią, psychologią, historią, sztuką i religią, filozofią.	K_W06, K_W07
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego

U01	Student umie samodzielnie problematyzować zadania badawcze, umie stawiać pytania badawcze i na nie odpowiadać.	K_U02; K_U03
U02	Student ma umiejętność samodzielnego redagowania dłuższych tekstów o zwartej i logicznej kompozycji oraz poprawnych stylistycznie i językowo.	K_U05, K_U06
U03	Student potrafi łączyć wiedzę filologiczną z wiedzą z innych dziedzin humanistyki: filozofią, historią, psychologią oraz naukami o sztuce.	K_U11
U04	Student potrafi przeprowadzić analizę tekstów z zastosowaniem metod naukowo-badawczych stosowanych w literaturoznawstwie i językoznawstwie	K_U04
U05	Student potrafi zorganizować bibliotekę fachową dla wspólnych i indywidualnych przedsięwzięć naukowych, kulturalnych, przestrzegając zarazem norm etycznych i prawnych, oraz realizować projekty samokształceniowe i planować je w dłuższej perspektywie czasowej, także w kontekście pracy w różnych sektorach gospodarki.	K_U15
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student jest gotów do jasnego i precyzyjnego określania priorytetów służących realizacji określonych zadań badawczych	K_K01
K02	Student ma świadomość konieczności podnoszenia poziomu swej wiedzy i umiejętności, ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego	K_K04, K_K08

Forma i typy zajęć: Ćwiczenia seminaryjne (60 godz.)

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- Umiejętność analizy i interpretacji tekstu.
- Znajomość najważniejszych faktów z historii Polski oraz kultury polskiej
- Umiejętność redagowania przypisów.
- Umiejętność problematyzowania tematów, stawiania pytań badawczych i odpowiedzi na nie oraz stawiania i udowodniania tez.

Treści modułu kształcenia:

1. Ogólne informacje o wymogach związanych z napisaniem i obroną pracy (tytuł, zatwierdzenie, terminy rozliczenia, zasady zaliczenia zajęć seminaryjnych, objętość pracy, zawartość, forma zapisu i wydruku, zarządzenia i inne przepisy, kwestia plagiatu, zasady obrony)
2. Warsztat bibliograficzny. Zasady pozyskiwania i gromadzenia materiałów źródłowych oraz opracowań.
3. Jak wybrać i sformułować temat pracy? Omówienie propozycji wysuniętych przez seminarzystów. Dyskusja.
4. Kompozycja i treść pracy (jej adekwatność do tytułu).
5. Kwestie edytorskie. Reguły sporządzania przypisów, bibliografii, wprowadzania cytatów.
6. Jak napisać wstęp i zakończenie pracy?
7. Praca nad poszczególnymi rozdziałami pracy.
8. Stylistyka pracy naukowej.
9. Analiza konspektów przygotowanych przez seminarzystów.
10. Analiza projektów wstępu i zakończenia.

11. Metody pracy badawczej literaturoznawcy i językoznawcy.
12. Analiza kompozycji wypowiedzi słownej oraz jej poprawności językowej w zakresie poszczególnych rozdziałów i całości.
13. Analiza zgodności treści rozdziału z tematem pracy. Czytanie głośne fragmentów wypowiedzi.
14. Dyskusja na temat poprawności rozwiązań badawczych.
15. Indywidualna praca z seminarzystami w zakresie trudności warsztatowych.
16. Ocena realizacji poszczególnych tematów i etapów pracy dyplomowej.

Literatura podstawowa:

1. Radosław Zenderowski: *Praca magisterska. Jak pisać i obronić? Wskazówki metodologiczne*. Warszawa [2004] i nast. wyd.
2. Stefania Skwarczyńska: *Kierunki w badaniach literackich. Od romantyzmu do połowy XX wieku*. Warszawa 1984.
3. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski, *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*. Kraków 2006
4. Zofia Mitosek, *Teorie badań literackich*, Warszawa 1998 i wyd. następne.
5. *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego* (wyd. dowolne).

Literatura dodatkowa:

1. Jadwiga Czachowska, Roman Loth: *Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty*. Wrocław 1977
2. *Słownik literatury staropolskiej*. Red. Teresa Michałowska. Wrocław 1998.
3. *Słownik literatury polskiego oświecenia*. Red. Teresa Kostkiewiczowa (wydanie dowolne)
4. *Słownik literatury XX wieku*. Red. Alina Brodzka i inni. Warszawa- Wrocław- Kraków 1992;
5. *Słownik literatury polskiej XIX wieku*. Red. Józef Bachórz i Alina Kowalczykowa. Wrocław 1994;
6. *Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny*. Red. Artur Hutnikiewicz, Andrzej Lam. Warszawa 2000.
7. *Encyklopedia języka polskiego* (wyd. dowolne).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

- ćwiczenia, heureka (rozmowa kierowana)
- dyskusja
- elementy analizy dzieła literackiego, ocena prac pisemnych
- praca w zespole
- praca indywidualna studenta
- konsultacje z promotorem

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty będą sprawdzane na bieżąco podczas zajęć.

Forma i warunki zaliczenia:

Semestr 5 - uzyskanie pozytywnej oceny przygotowanej bibliografii do pracy licencjackiej, konspektu pracy oraz roboczego wstępu.

Semestr 6 - napisanie i złożenie całości pracy dyplomowej przy pozytywnej ocenie.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach seminaryjnych	60 godz.
Samodzielne przygotowanie się studenta do ćwiczeń i pisanie pracy	270 godz.
Udział w konsultacjach	20 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	350 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	14

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Wykład monograficzny: Od awangardy do postmodernizmu. Strategie innowacyjne w literaturze polskiej XX wieku
Nazwa w języku angielskim:		Special topic course (Avant-garde and postmodernism. Innovation strategy in Polish Literature of 20th century).
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	5	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Sławomir Sobieraj
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Sławomir Sobieraj
Założenia i cele przedmiotu:		Zapoznanie studentów z innowacyjnymi strategiami twórczymi w polskiej literaturze XX wieku
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student ma wiedzę o przemianach literatury i kultury w XX wieku.	K_W01, K_W08
W02	Student zna podstawowe terminy i pojęcia związane z przedmiotem (modernizm, postmodernizm, awangarda, poezja wizualna, poezja dźwiękowa, metateatralność, teatr absurdu).	K_W03
W03	Student zna głównych przedstawicieli literatury polskiej XX wieku stosujących innowacyjne strategie twórcze w zakresie formy i tematyki oraz ich wybrane dzieła.	K_W01
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Student potrafi nazywać i charakteryzować zjawiska awangardowe i postmodernistyczne w literaturze polskiej XX wieku	K_U02; K_U03, K_U12
U02	Student potrafi łączyć wiedzę filologiczną z wiedzą z innych dyscyplin humanistyki.	K_U08, K_U09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Student jest gotów do działania w różnych środowiskach społecznych, kreatywności i otwartości na odmienność kulturową, krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów.	K_K02

K02	Student jest gotów do świadomego podnoszenia poziomu swej wiedzy i umiejętności, ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K04
Forma i typy zajęć:		wykłady (30 godz.)
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawy umiejętności analizy i interpretacji dzieła literackiego.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poezja wizualna. 2. Poezja dźwiękowa. 3. Surrealizm w literaturze. Rzeczywistość ze snu, rzeczywistość wymyślona. 4. Motyw rewolucji w literaturze dwudziestolecia (Broniewski, Jasieński, Stern). 5. Proza awangardowa (Wat, Jasieński). 6. Metateatralność w dramatach Peipera, Czyżewskiego i innych. 7. Gombrowiczowskie zmagania z formą (na przykładzie prozy). 8. Eseistyka Miłosza. 9. Diarystyka „nieegotyczna” Gustawa Herlinga-Grudzińskiego. 10. Życiopisanie Stachury (<i>Piosenki, Się, Fabula rasa</i>). 11. Postmodernizm – filozofia i praktyka literacka. 12. Stanisław Lem – proza fantastycznonaukowa i postmodernizm 13. Wiersze „barbarzyńskie” – wokół „Brulionu”. 14. Teatr absurdu w Polsce. Różewicz i Mrozek. Przejawy postmodernizmu w powieści polskiej końca XX wieku. 		
Literatura podstawowa:		
<p>Teksty literackie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. G. Apollinaire – <i>Wybór pism</i>. Oprac. A. Ważyk, Warszawa 1980 lub inne wyd. wyboru poezji 2. W. Broniewski: <i>Wiersze i poematy</i>. Warszawa 1977. 3. T. Czyżewski – <i>Wiersze i utwory teatralne</i>. Oprac. J. Kryszak. Gdańsk 2012. 4. W. Gombrowicz – <i>Trans-Atlantyk</i> (Kraków 1986), <i>Dziennik</i> – dowolne wyd. 5. M. Gretkowska – <i>Kabaret metafizyczny</i> (Warszawa 1995). 6. G. Herling-Grudziński – <i>Dziennik pisany nocą</i> – dowolna edycja. 7. B. Jasieński – <i>Utwory poetyckie, manifesty, szkice</i>, oprac. E. Balcerzan (Wrocław 1972); Palę Paryż (Warszawa 2005); <i>Nogi Izoldy Morgan</i> (Warszawa 2005). 8. Cz. Miłosz – <i>Ziemia Ulro, Rodzinna Europa, Zniwolony umysł</i> – dowolne wyd. 9. S. Lem – <i>Solaris, Doskonała próżnia, Kongres futurologiczny</i> – dowolne wyd. 10. S. Młodożeniec – <i>Utwory poetyckie</i>. Warszawa 1973. 11. T. Peiper – <i>Szósta! Szósta! W: Poematy i utwory teatralne</i>. Kraków 1979. 12. T. Różewicz – <i>Kartoteka i Kartoteka rozrzucona</i> – dowolne wyd. 13. E. Stachura – wiersze i piosenki; <i>Piosenki</i> (Warszawa 1973), <i>Się</i> (Zakrzewo 2010); <i>Fabula rasa</i> (Toruń 2011). 14. A. Stern – <i>Wiersze zebrane</i>. T. 1. Oprac. A.K. Waśkiewicz. Kraków 1986. 15. M. Świetlicki – <i>Nieczynny</i> (Warszawa 2003) oraz wybrane teksty Miłosza Biedrzyckiego i innych przedstawicieli „Brulionu” . 16. <i>Surrealizm. Teoria i praktyka literacka</i>. Oprac. A. Ważyk, Warszawa 1976. 17. A. Wat – wybrane teksty (np. <i>Bezrobotny Lucyfer</i>, Warszawa 1960 lub Kraków 2009, <i>Poezje zebrane</i>, Kraków 1992) 18. A. Ważyk – <i>Wiersze wybrane</i>. Warszawa 1978 (*1982). 19. S. Mrozek – wybrane dramaty: <i>Tango i Emigranci</i>, dowolne wydanie <p>Opracowania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bogdan Baran: <i>Postmodernizm</i>. Kraków 1992; 2. Anna Nasiłowska: <i>Trzydziestolecie 1914-1944</i>. Warszawa 1999; 3. Zbigniew Jarosiński: <i>Literatura lat 1945-1975</i>. Warszawa 2007; 4. Anna Nasiłowska: <i>Literatura okresu przejściowego 1975-1996</i>. Warszawa 2007; 5. Przemysław Czapliński, Piotr Śliwiński: <i>Literatura polska 1976-1998. Przewodnik po prozie i poezji</i>. Kraków 1999; 		
Literatura dodatkowa:		

Opracowania:

1. Małgorzata Baranowska: *Surrealna wyobraźnia i poezja*. Warszawa 1984.
2. Anna R. Burzyńska: *Mechanika cudu. Strategie metateatralne w polskiej dramaturgii awangardowej*. Kraków 2005.
3. Stephen Richard Lee: *Trudne przymierze. Polska awangarda poetycka w kręgu lewicy (1918-1939)*. Warszawa 1982.
4. *Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny*. Red.: Artur Hutnikiewicz i Andrzej Lam. Warszawa 2000, tomy I-II;
5. Włodzimierz Maciąg: *Nasz wiek XX. Przewodnie idee literatury polskiej 1918-1980*. Wrocław 1992;
6. Piotr Rypson: *Obraz słowa. Historia poezji wizualnej*. Warszawa 1989;
7. *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Red.: Alina Brodzka i in. Wrocław 1993 (i wyd. nast.);
8. Sławomir Sobieraj: *Awangarda mniej znana. Przypadki poezji*. Siedlce 2018 (tu rozdział: *Wizualność w polskiej poezji międzywojennej*).
9. Sobieraj: *Laboratorium awangardy. O twórczości literackiej Tytusa Czyżewskiego*. Siedlce 2009.
10. Beata Śniecikowska: *„Nuż w uhu”? Koncepcje dźwięku w poezji polskiego futuryzmu*. Wrocław 2008.
11. Anna Krajewska: *Dramat i teatr absurdu w Polsce*. Poznań 1996.
12. Antoni Winch: *Dramat ciemnych gier. Teatr absurdu pre-postczłowieka*. Warszawa 2015.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny wspomagany technikami multimedialnymi. Elementy konwersatorium

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą podczas kolokwium na ostatnich zajęciach, ale również w ich trakcie.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu:

- Obecność na zajęciach.
- Przygotowanie minimum jednego referatu lub prezentacji multimedialnej z zakresu tematyki zajęć.
- Uzyskanie co najmniej 51% punktów z kolokwium zaliczeniowego.

Punktacja i oceny: 0-50 pkt – niedostateczny, 51-60 – dostateczny, 61-70 – dostateczny plus, 71-80 – dobry, 81-90 – dobry plus, 91-100 – bardzo dobry

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do wykładów	15 godz.
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	5 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego	25 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Wykład monograficzny: Reportaż w Polsce
Nazwa w języku angielskim:		Reportage in Poland
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa, Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	5	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Andrzej Borkowski
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Andrzej Borkowski
Założenia i cele przedmiotu:		
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student zna wybrane dzieła oraz ich twórców oraz opracowania.	K_W07, K_W08
W02	Dysponuje wiedzą teoretyczną w zakresie sposobu analizy i interpretacji reportażu.	K_W03
W03	Dysponuje wiedzą na temat kontekstów kulturowych niezbędnych do analizy tego typu utworów.	K_W08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Wykorzystuje pojęcia i terminy związane z opisem tego rodzaju tekstów.	K_U02; K_U03, K_U12
U02	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę w praktyce edukacyjnej oraz różnego rodzaju przedsięwzięciach kulturalnych.	K_U08, K_U09
U03	Umie dokonać oceny tego rodzaju tekstów w formie ustnej i pisemnej.	K_U11
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego

K01	Jest otwarty na inne kultury i nacje, dostrzegając możliwość współpracy i wymiany kulturowej.	K_K02
K02	Podnosi swą wiedzę i umiejętności oraz dba o zachowania etyczne.	K_K04
Forma i typy zajęć:		wykłady (30 godz.)
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość zagadnień i terminów dotyczących reportażu polskiego.		
Treści modułu kształcenia:		
Wykłady:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Z historii reportażu (wybrane zagadnienia) 2. Reportaż w kręgu genologii 3. Język i styl reportażu współczesnego 4. Arkady Fiedler 5. Melchior Wańkowicz 6. Marian Brandys 7. Tony Halik i Elżbieta Dzikowska 8. Alina i Czesław Centkiewiczowie 9. Olgierd Budrewicz, Ewa Szumańska 10. Ryszard Kapuściński 11. Lucjan Wolanowski 12. Mariusz Szczygieł, Mariusz Max Kolonko, Beata Pawlikowska 13. Piotr Kraśko, Martyna Wojciechowska, Wojciech Jagielski 14. Reportaż radiowy 15. Reportaż telewizyjny 		
Literatura podstawowa:		
<p>Teksty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W. Cejrowski: <i>Gringo wśród dzikich plemion</i>. Poznań 2006. • R. Kapuściński: <i>Podróże z Herodotem</i>. Kraków 2004. • B. Pawlikowska: <i>Blondynka w dżungli</i>. Warszawa 2001. • M. Szczygieł: <i>Gottland</i>. Wołowiec 2006. • M. Wańkowicz: <i>Wrzesień żagwiący</i>. Warszawa 1990. <p>Opracowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A. Magdoń: <i>Reporter i jego warsztat</i>. Kraków 2000. • K. Wolny-Zmorzyński, A. Kaliszewski, W. Furman, <i>Gatunki dziennikarskie. Teoria, praktyka, język</i>. Warszawa 2009. 		
Literatura dodatkowa:		

- A. Domosławski: *Kapuściński non-fiction*. Warszawa 2010.
- *Dziennikarstwo i świat mediów*, red. Z. Bauer i E. Chudziński, Kraków 2008.
- *Pisanie. Z Ryszardem Kapuścińskim rozmawia Marek Miller*. Warszawa 2012.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zajęcia oparte na technikach multimedialnych, wykład i elementy dyskusji.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą na testach (2 w semestrze). Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność, zaliczenie testów.

Punktacja: 1-4,5: 2; 5-6: 3, 6,5-7: 3,5; 7,5-8: 4, 8,5-9: 4,5; 9,5-10: 5.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia	35 godz.-
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	1 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium i testów	9 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Wykład monograficzny: Literatury małych ojczyzn
Nazwa w języku angielskim:	Literatures small homelands	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Pierwszego stopnia
Rok studiów:	3	
Semestr:	5	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Andrzej Borkowski
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Andrzej Borkowski
Założenia i cele przedmiotu:		Zapoznanie studentów z problematyką twórczości lokalnej i regionalnej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna tendencje rozwojowe i przemiany poezji i prozy polskiej przełomu XX i XXI w.	KW_07, KW_08
W_02	Zna współczesne teksty literackie autorów dojrzałych i uznanych, traktujących o ojczyźnie w mikroskali oraz możliwości ich interpretacji.	KW_03
W_03	Zna tomiki poetyckie i dzieła prozatorskie współczesnych autorów rodzimych, związanych z Podlasiem.	KW_08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi określić główne tendencje rozwojowe poezji i prozy polskiej przełomu XX i XXI wieku.	KU_02, KU_03, KU_12
U_02	Student potrafi łączyć wiedzę filologiczną z wiedzą z innych dyscyplin humanistyki w odniesieniu do przemian kulturowych w Europie i na świecie.	KU_08, KU_09
U_03	Potrafi wykryć kulturowe konteksty dzieł traktujących o małej ojczyźnie.	KU_11
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Rozumie kulturotwórczą rolę rodzimej poezji i prozy.	K_K02
K_02	Podnosi swą wiedzę o literaturze regionu oraz wyznacza kierunki rozwoju w wymiarze regionalnym.	K_K04

Forma i typy zajęć:	Wykład – 30 godzin
Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Umiejętność analizy i interpretacji tekstu	
Treści modułu kształcenia:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Południowe Podlasie i Wschodnie Mazowsze jako przestrzeń historyczna i kulturowa. Najważniejsze daty w historii Podlasia oraz ważniejsi twórcy kultury (rekonesans). 2. Problemy genologiczne poezji małych ojczyzn. Rodzaje i gatunki literackie uprawiane przez autorów rodzimych. Analiza zjawiska. 3. Konstrukcja podmiotu mówiącego w tekstach autorów siedleckich. „Ja” mówiące, problem autora, autobiografizm. „Neosentymentalizm” siedlecki – próba rozpoznania fenomenu miejscowej twórczości. 4. Południowe Podlasie i Wschodnie Mazowsze w perspektywie twórczości poetów regionalnych. Krystyna Rudnicka: <i>A życie toczy się dalej</i>. Siedlce, Uczelniany Ośrodek Kultury AP, Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza Oddział w Siedlcach, 2008, 306 s.; Krystyna Rudnicka: <i>„Tam, gdzie wiatr wodzi poloneza...”</i> Siedlce, stowarzyszenie tutajteraz, 2009, 200 s.; Sławomir Szewczyk: <i>Myśli pochwycone</i>. Siedlce, Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza (Oddział Siedlecki), Biblioteka Publiczna w Bogutach-Piankach, 2007, 141 s.; Eugeniusz Kasjanowicz: <i>Poezje wybrane</i>. Warszawa, LSW, 2008, 182 s.; Urszula Tom: <i>Na zielonych skrzydłach</i>. Siedlce 2008, 107 s.; Krystian Matuszewski: <i>Tak patrzeć na Siedlce</i>. Siedlce 2002, 95 s. Krzysztof Tomaszewski: <i>Mario moja Magdaleno</i>. Siedlce 2001; Robert Olewiński: <i>Estetyki</i>. Siedlce 2009, Siedleckie Towarzystwo Naukowe, 76 s., Artur Zióntek: <i>Historyje gorzkie a pouczające o Marcinie i Eutanazym, tudzież innych bohaterach</i>. Siedlce, stowarzyszenie tutajteraz, 2011, 32 s. 5. Historia w tekstach twórców rodzimych (literatura jw.). 6. Siedlce w ujęciu Krystyny Rudnickiej, Krystiana Matuszewskiego, Urszuli Tom, Eugeniusza Kasjanowicza (literatura jw.). 7. Miejsca magiczne w literaturze „małych ojczyzn” (literatura jw.). 8. Opozycja miasto – wieś w twórczości poetów rodzimych (literatura jw.). 9. Idealizacja przeszłości i problem dzieciństwa w wybranych tekstach poetyckich autorów związanych z Siedlcami (literatura jw.). 10. Przyroda jako znak swojskości i sacrum w twórczości autorów rodzimych (literatura jw.). 11. Problem krytyki literackiej w kontekście miejscowej twórczości (literatura jw.). 12. Małe ojczyzny twórców spoza Podlasia. W kręgu prozy Zbigniewa Włodzimierza Fronczka i Józefa Barana – mała ojczyzna i jej wizualizacje (Józef Baran: <i>Koncert dla nosorożca. Dziennik poety z przełomu wieków</i>. Poznań, Wydawnictwo Zysk i S-ka, 2005, 395 s.; Zbigniew Włodzimierz Fronczek: <i>Wyznania grabarza</i>. Warszawa, Książka i Wiedza, 2004, 270 s.). 13. Ojczyzna utracona – Erwin Kruk (Erwin Kruk: <i>Znikanie</i>. Olsztyn, Mazurskie Towarzystwo Ewangelickie, 2005, 96 s.). 14. Mała i duża ojczyzna Ludwika J. Kerna (Ludwik Jerzy Kern: <i>Dyskretne podglądanie rodaków</i>. Kraków, „Wydawnictwo Literackie”, 2004, 226 s.). 15. Czesława Miłosza nostalgia za krajem lat dziecińczych (Czesław Miłosz: <i>To, co pisałem. Wiersze</i>. Oprac. Włodzimierz Bolecki. Warszawa 1998). 	
Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Literatura współczesna: 1956-2005</i>. Bochnia, Wydawnictwo SMS, B.r.w. 2. [Erwin Kruk: <i>Znikanie</i>]. „Mrągowskie Studia Humanistyczne”, T. 8-9, 2006/2007, s. 230-232. 3. [Ludwik Jerzy Kern: <i>Dyskretne podglądanie Polaków</i>]. „Nowe Książki” 2005, nr 3, s. 14-15 4. [Sławomir Szewczyk: <i>Myśli pochwycone</i>]. „Siedlecki Nieregularnik Literacki” 2008, nr 2 (10). 5. [Robert Olewiński: <i>Estetyki</i>. Siedlce 2009]. „Conversatoria Litteraria”. Siedlce – Banská Bystrica 2010, R. III. 6. <i>Obrzeża historii</i> [Zbigniew Włodzimierz Fronczek: <i>Wyznania grabarza. Opowiadania i gawędy</i>. Warszawa 2004]. „Nowe Książki” 2005, nr 9. 7. <i>Poeta w naszych czasach</i> [Józef Baran: <i>Koncert dla nosorożca...</i> Poznań 2005]. „Nowe Książki” 2005, nr 5. 8. <i>Historie magiczne</i> [Krystyna Rudnicka: <i>A życie toczy się dalej</i>. Siedlce 2008]. „Nowe Książki” 2008, nr 10. 9. <i>Wyobraźnia poetycka Krystyny Rudnickiej</i>. „Siedlecki Nieregularnik Literacki” 2008, nr 1(9) lub przedruk poprawiony: <i>Krystyna Rudnicka – poetka siedlecka</i>, w tomie: <i>V wieków dziejów Siedlec</i>. Red. Dariusz Grzegorzczuk i Piotr Matusak. Siedlce 2011. 	

10. *Gwiazdy i wiersze* [„*Tam, gdzie wiatr wodzi poloneza*”. Siedlce 2009]. „Kultura Siedlecka” 2009, nr 6 (16).

11. *Dziwadło piekarskie* W: Artur Ziótek: *Historie gorzkie a pouczające o Marcinie i Eutanazym tudzież innych bohaterach*. Siedlce 2011.

Literatura dodatkowa:

1. Stanisław Burkot: *Literatura polska 1939-2009*. Wyd. 3. Warszawa 2010.
2. *Słownik terminów literackich*. Red. Janusz Sławiński i n. (wyd. dowolne).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Metoda podawcza wspomagana technikami multimedialnymi, dyskusja, metoda poszukująca.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą na 2 kolokwium pisemnych. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na zajęciach i spełnienie każdego z opisanych niżej warunków:

Zaliczenie kolokwium I (punktacja – 0-50 p. (2), 51-60 (3), 61-70 (3,5), 71-80 (4) 81-90 (4,5), 91-100 (5).
Zaliczenie kolokwium II (punktacja jw.).

Ocena końcowa – średnia ocen uzyskana z kolokwium.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godzin
Lektura tekstów źródłowych i opracowań	34 godziny
Udział w konsultacjach z przedmiotu	1 godzina
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	10 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Warsztat rzecznika prasowego
Nazwa w języku angielskim:	Workshop of press spokesman	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa, Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		I stopnia
Rok studiów:	3	
Semestr:	5	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr Barbara Stelingowska
Założenia i cele przedmiotu:		Celem zajęć jest przekazanie studentom aktualnej wiedzy niezbędnej w kontaktach z mediami oraz wyposażenie w wiedzę z zakresu narzędzi wykorzystywanych w pracy rzecznika prasowego. Zajęcia dostarczą również umiejętności praktycznych z zakresu wystąpień publicznych i komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz wypowiedania się w mediach różnego typu
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01	ma podstawową wiedzę w zakresie szeroko pojętego twórczego pisania, dziennikarstwa i edytorstwa (praca redakcyjna i wydawnicza w czasopiśmie, wydawnictwach literackich i naukowych oraz mediach elektronicznych)	K_W01, K_W02, K_W04, K_W07, K_W09, K_W10, K_W11
S_W02	zna podstawowe cechy kultury masowej i rozumie zasady jej funkcjonowania oraz rozwoju w społeczeństwie XXI wieku	K_W02, K_W08, K_W09, K_W12
S_W03	zna podstawowe mechanizmy perswazji językowej, dialogu i debat	K_W02, K_W04
S_W04	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu genealogii dziennikarskiej i właściwego doboru oraz konstrukcji wypowiedzi dziennikarskich	K_W02, K_W04, K_W07
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego

S_U01	ma praktyczne sprawności pisarskie, dziennikarskie i edytorskie (merytoryczne, techniczne i organizacyjne) związane z nowymi technologiami informacyjnymi i wydawniczymi	K_U05, K_U11, K_U13
S_U02	posiada praktyczne umiejętności z zakresu kultury mówienia i dyskusji oraz prowadzenia debat	K_U05, K_U12, K_U14
S_U03	potrafi dokonać redakcji komputerowej tekstu oraz edytować tekst w sieci	K_U05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	potrafi współdziałać w grupie, potrafi nawiązywać kontakt słowny z ludźmi o różnej charakterystyce kulturowej, dysponuje umiejętnościami komunikacyjnymi (opartymi na zasadach empatii i tolerancji)	K_K06, K_K07, K_K08
S_K02	ma przekonanie o wadze i znaczeniu zachowań profesjonalnych i etycznych przy określaniu priorytetów służących realizacji stawianych przez siebie lub innych celów	K_K01, K_K05, K_K07
S_K03	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, konieczności stałego doskonalenia zawodowego i rozwijania swojej osobowości, wyznaczania kierunku rozwoju swojej wiedzy i umiejętności	K_K04, K_K07

Forma i typy zajęć:

ćwiczenia (30 godz.)

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Umie sprawnie posługiwać się językiem polskim, jest komunikacyjny, empatyczny oraz wykazuje postawę otwartości na inne poglądy

Treści modułu kształcenia:

Ćwiczenia:

1. Narzędzia *public relations*.
2. Formułowanie tekstu do mediów - ćwiczenia.
3. Poznajemy lokalne media.
4. Media ogólnopolskie. Bazy internetowe. Typy współczesnych kontaktów z mediami.
5. Przygotowanie merytoryczne. Ćwiczenia dykcyjne. Postawa ciała, emisja i impostacja - ćwiczenia praktyczne.
6. Sztuka retoryki i erystyki - ćwiczenia praktyczne. Język wypowiedzi. Sposób wypowiedzania się. Cechy dialogu.
7. Mowa ciała – kod kinestezyjny, kod proksemiczny. Wygląd zewnętrzny. Ubiór.
8. Zachowanie się przed kamerą i mikrofonem – ćwiczenia praktyczne. Specyfika zadań rzecznika prasowego w zależności od typu medium.
9. Sposoby radzenia sobie ze stresem.
10. Wywiad, oświadczenie, sprostowanie, dementi. Konferencja prasowa.
11. Problemy etyczne we współczesnym świecie polityki i biznesu.

Literatura podstawowa:

1. Bednarek H., Sztuka budowania wizerunku w mediach, Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Kupieckiej, Łódź 2005.
2. Bralczyk Jerzy, Język na sprzedaż, Warszawa 1996.
3. Czarnecki Paweł, Etyka mediów, Warszawa 2008.
4. Dolińska, Dorota, Społeczny wizerunek partii politycznych Toruń, 2009.
5. Ferenc-Szydełko E., Prawo prasowe. Komentarz, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2008
6. Giereło-Klimaszewska Katarzyna, Rola telewizji w kształtowaniu wizerunku politycznego studium mediatyzacji polityki na przykładzie wyborów prezydenckich w Polsce, Toruń, 2008.
7. Karnowski Michał, Mistewicz Eryk, Anatomia władzy, Warszawa, Wydawnictwo Czerwone i Czarne, 2010.
8. Kawecki Arkadiusz, Wstęp do marketingu politycznego, Szczecin, 2003
9. Pietrzak Henryk., Hałaj J.B., Rzecznik prasowy. Teoria i praktyka, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Rzeszów 2003.
10. Pleszczyński Jan, Etyka dziennikarska, wyd. Diffin 2007.

Literatura dodatkowa:

1. Buber Martin, Ja i Ty: wybór pism filozoficznych, Warszawa 1992.
2. Kłoczowski Jan Andrzej OP, Filozofia dialogu, Poznań 2005.
3. Muszyński Jerzy, Marketing polityczny, Warszawa 1990.
4. Widzieć, myśleć, być, Technologie mediów, wybór i opracowanie Andrzej Gwóźdź, Kraków 2001.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia prowadzone są z zastosowaniem prezentacji multimedialnych

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Ćwiczenia kończą się zaliczeniem na ocenę w formie kolokwium pod koniec semestru, pytania z zakresu realizowanego na zajęciach. Wymagana jest obecność na ćwiczeniach

Forma i warunki zaliczenia:

Sposób oceniania:

- wiedza - z zakresu podstawowego (terminy i pojęcia) – 3,0;
- znajomość pracy rzecznika prasowego – 4,0
- bardzo dobra wiedza i umiejętności z zakresu realizowanego tematu; aktywność studenta podczas zajęć – 5,0.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	15 godz.
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	10 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwiów	20 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Analiza i interpretacja tekstów kultury
Nazwa w języku angielskim:		Analysis and interpretation of cultural texts
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		I stopnia
Rok studiów:	3	
Semestr:	5	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Roman Bobryk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Roman Bobryk, Andrzej Borkowski, Marcin Pliszka, Barbara Stelingowska, Sławomir Sobieraj
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do świadomego odbioru różnego rodzaju tekstów wytwarzanych przez kulturę współczesną, jak też tekstów należących do dziedzictwa kulturowego Polski i świata
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W06,	Student ma podstawową wiedzę na temat analizy i interpretacji jako istotnych składników procesu rozumienia tekstów kultury	K_W02, K_W05, K_W12
S_W07, S_W08, S_W09	Student ma podstawową wiedzę na temat różnorodności tekstów kultury i specyfiki ich interpretacji w zależności od zastosowanego medium i formy gatunkowej	K_W02, K_W04, K_W07, K_W12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	Student potrafi dokonać analizy i interpretacji rozmaitych tekstów kultury wysokiej i niskiej	K_U01, K_U02, K_U03, K_U09, K_U13

S_U04	Student potrafi wypowiadać się na temat wybranych tekstów kultury i uzasadnić swoją opinię w oparciu o dostępną wiedzę	K_U05, K_U12, K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	Student jest świadomym i kompetentnym odbiorcą tekstów kultury	K_K02, K_K03
S_K04	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz konieczności stałego ich doskonalenia	K_K04, K_K07
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia (30 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Zainteresowanie szeroko rozumianą kulturą		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza i interpretacja – podstawy teoretyczne. 2. Specyfika czynności analitycznych w zależności od medium i badanego tekstu 3. Warsztaty analityczno-interpretacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Analiza i interpretacja tekstów użytkowych • Analiza i interpretacja reklam graficznych i multimedialnych • Analiza i interpretacja druków i wystąpień politycznych (ulotka wyborcza, przemówienie) • Analiza i interpretacja dzieła malarskiego • Analiza i interpretacja rzeźby • Analiza i interpretacja architektury i założeń architektonicznych lub parkowych • Analiza i interpretacja teledysku • Analiza i interpretacja programu kabaretowego • Analiza i interpretacja dzieła filmowego 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Aumont, M. Marie, <i>Analiza filmu</i>, przekład M. Zawadzka, PWN, Warszawa 2013. 2. R. Bobryk, <i>Martwa natura: gatunek, motywy, kompozycje</i>, Siedlce 2011. 3. D. McNamara, <i>Jak czytać kościoły: krótki kurs architektury chrześcijańskiej</i>, przeł. K. Bednarek, Warszawa 2016. 4. S. Wysłouch, <i>Literatura a sztuki wizualne</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Gache, <i>Kolor i znaczenie: nauka, sztuka, symbolika</i>, przeł. J. Holzman, A. Żakiewicz, Kraków 2010. 2. J. Łotman, <i>Semiotyka filmu</i>. Z języka rosyjskiego przełożyli J. Faryno i T. Miczka. Wiedza Powszechna, Warszawa 1983. 3. S. Wysłouch, <i>Literatura i semiotyka</i>, Warszawa 2001. 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Pokaz multimedialny i projekcja filmowa z omówieniem, dyskusja, pogadanka		

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty S_U04 oraz S_K01 i S_K04 sprawdzane będą na bieżąco w trakcie zajęć, pozostałe efekty sprawdzone zostaną na podstawie przygotowanej przez studenta pracy semestralnej.

Forma i warunki zaliczenia:

Podstawą zaliczenia jest obecność na zajęciach i przygotowanie pracy semestralnej – pisemnej analizy i interpretacji wybranego tekstu kultury.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie do zajęć	15 godz.
Udział w konsultacjach	3 godz.
Przygotowanie pracy semestralnej	27 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz. = 3 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Kreacja scenariuszy medialnych
Nazwa w języku angielskim:		Creation of media scenarios
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		I stopnia
Rok studiów:	3	
Semestr:	5	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr Barbara Stelingowska, dr hab. Andrzej Borkowski
Założenia i cele przedmiotu:		Celem zajęć jest przekazanie wiedzy na temat ciekawych i angażujących przekazów medialnych (reklamowych, filmowych, teatralnych itp.). Ukazanie roli scenariuszy komunikacyjnych w zakresie szeroko rozumianej kultury popularnej
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01	ma podstawową wiedzę w zakresie szeroko pojętego twórczego pisania, dziennikarstwa i edytorstwa (praca redakcyjna i wydawnicza w czasopiśmie, wydawnictwach literackich i naukowych oraz mediach elektronicznych)	K_W01, K_W02, K_W04, K_W07, K_W09, K_W10, K_W11
S_W02	zna podstawowe pojęcia z zakresu edytorstwa publikacji użytkowych i publicystycznych, a także polską tradycję edyorską oraz problematykę współczesną w zakresie kreacji i edycji tekstu w sieci	K_W02, K_W09, K_W10
S_W03	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu genealogii dziennikarskiej i właściwego doboru oraz konstrukcji wypowiedzi dziennikarskich	K_W02, K_W04, K_W07
S_W04	posiada gruntowną wiedzę filologiczną: z zakresu literatury i języka polskiego w różnego mediach	K_W02, K_W05, K_W12

Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	potrafi tworzyć i redagować różnorodne teksty prasowe, artystyczne i użytkowe	K_U04, K_U05, K_U06
S_U02	potrafi wykorzystać teoretyczną wiedzę z zakresu kreatywnego pisania i edytorstwa w praktyce wydawania tekstów literackich i literatury stosowanej oraz prac naukowych	K_U02, K_U05, K_U08, K_U11
S_U03	ma praktyczne sprawności pisarskie, dziennikarskie i edytorskie (merytoryczne, techniczne i organizacyjne) związane z nowymi technologiami informacyjnymi i wydawniczymi	K_U05, K_U11, K_U13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	do jest świadomym i kompetentnym odbiorcą oraz kreatorem tekstów kultury, dzieł artystycznych i naukowych	K_K02, K_K03
S_K02	potrafi traktować dzieło literackie nie tylko przez pryzmat wartości artystycznych, ale również jako przekaz aksjologiczny	K_K02
S_K03	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, konieczności stałego doskonalenia zawodowego i rozwijania swojej osobowości, wyznaczania kierunku rozwoju swojej wiedzy i umiejętności	K_K04, K_K07
S_K04	ma przekonanie o wadze i znaczeniu zachowań profesjonalnych i etycznych przy określaniu priorytetów służących realizacji stawianych przez siebie lub innych celów	K_K01, K_K05, K_K07

Forma i typy zajęć:

ćwiczenia (30 godz.)

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Ma podstawową wiedzę z zakresu edukacji medialnej. Wykazuje postawę na współczesne zjawiska kulturowe

Treści modułu kształcenia:

1. Zawód: scenarzysta, pomysłodawca, producent, projektant itp.
2. Odmianny twórczości scenariuszowej (adaptator, nowelista, dialogista, dramaturg, epizodysta, fabularzysta itp.)
3. Odmianny form scenariusza (pomysł, szkic, story, zarys, scenopis) w teatrze, filmie, telenoweli, przedstawieniu, wystąpieniu itp.
4. Temat i kompozycja
5. Bohater (aktor teatralny, filmowy, reklamowy)
6. Akcja i fabuła (światło i dźwięk, narracja, montaż)
7. Obraz, scenografia, kostiumy, charakteryzacja
8. Poetyka scenariusza, infografika, scenariusze projektów
9. Scenariusz adaptowany

10. Scenariusz jako intertekst
11. Pisanie zespołowe
12. Scenariusz w kinie – przykłady, rodzaje
13. Scenariusz w teatrze – przykłady, rodzaje
14. Scenariusz w reklamie – przykłady, rodzaje
15. Praca nad scenariuszem autorskim (programy, format, zasady)

Literatura podstawowa:

1. Block Bruce, *Opowiadanie obrazem. Tworzenie wizualnej struktury w filmie, telewizji i mediach cyfrowych*, przeł. Magdalena Kuczbajska, Warszawa 2010
2. *Encyklopedia kina*, red. Tadeusz Lubelski, Kraków 2003.
3. Lew Hunter, *Kurs pisania scenariuszy*, przeł. Tomasz Szafranski, Myślenice 2013
4. Mikołaj Jazdon, *Dokumenty Kieślowskiego*, Poznań 2002.
5. Maciej Karpiński, *Scenariusz: niedoskonałe odbicie filmu*, Skierniewice 2004
6. Aronson Linda, *Scenariusz na miarę XXI wieku. Obszerny przewodnik po technikach pisania nowoczesnych scenariuszy*, przeł. Agnieszka Kruk, Warszawa 2014
7. *Polski film dokumentalny w XXI wieku*, red. Tadeusz Szczepański i Małgorzata Kozubek, Łódź 2016.
8. Frensham Raymond G., *Jak napisać scenariusz filmowy*, przeł. Paweł Wawrzyszko, Kraków 1998
9. Martin Schabenbeck, *Format scenariusza filmowego*, tłum. Anna Karolina Drozdowska. Warszawa 2008
10. Christopher Vogler, *Podróż autora. Struktury mityczne dla scenarzystów i pisarzy*, przeł. Karolina Kosińska, Warszawa 2010.

Literatura dodatkowa:

11. Sheili C. Bernard, *Film dokumentalny. Kreatywne opowiadanie*, przeł. Michał Bukojemski, Warszawa 2011.
12. Mircea Eliade, *Sacrum – mit – historia*, przeł. Anna Tatariewicz, Warszawa 1970.
13. Agnieszka Sadowska, *Outsiderzy, geniusze i wielka polityka. Bohaterowie i styl dokumentów Errola Morrisa*, w: *Metody dokumentalne w filmie*, red. Dagmara Rode, Marcin Pieńkowski, Łódź 2013.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia prowadzone są z zastosowaniem prezentacji multimedialnych; oparte na analizie tekstów teoretycznych oraz praktycznych

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Ćwiczenia kończą się zaliczeniem na ocenę w formie kolokwium pod koniec semestru z przygotowaniem wystąpienia praktycznego prezentowanego przed grupą, które podlega ocenie. Wymagana jest obecność na ćwiczeniach

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność i aktywność na ćwiczeniach, zapoznanie się z dodatkową literaturą (do której wykładowca odwołuje się w trakcie realizacji zajęć), wykonanie prac semestralnych przygotowanych na ocenę

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	10 godz.
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	5 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	5 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Gatunki literatury popularnej
Nazwa w języku angielskim:		Popular literature genres
Język wykładowy:		polski
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:		III
Semestr:		5
Liczba punktów ECTS:		2
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Marcin Pliszka
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, dr Marcin Pliszka, dr Barbara Stelingowska,
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z podstawowymi zagadnieniami związanymi z literaturą popularną w kontekście kultury masowej
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W10	zna podstawowe cechy kultury masowej i rozumie zasady jej funkcjonowania oraz rozwoju w społeczeństwie XXI wieku	K_W02, K_W08, K_W09, K_W12
S_W06	posiada gruntowną wiedzę filologiczną: z zakresu literatury i języka polskiego w różnego rodzaju mediach	K_W02, K_W05, K_W12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	potrafi dokonać obserwacji, przekładu, analizy i interpretacji różnorodnych zjawisk kultury wysokiej i masowej	K_U01, K_U02, K_U03, K_U09, K_U13
S_U04	posiada praktyczne umiejętności z zakresu kultury mówienia i dyskusji	K_U05, K_U12, K_U14

Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	do jest świadomym i kompetentnym odbiorcą oraz kreatorem tekstów kultury, dzieł artystycznych i naukowych	K_K02, K_K03
S_K05	potrafi traktować dzieło literackie nie tylko przez pryzmat wartości artystycznych, ale również jako przekaz aksjologiczny	K_K02
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia 30 godz.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe wiadomości z zakresu poetyki, teorii i historii literatury.		
Treści modułu kształcenia:		
<ul style="list-style-type: none"> • Literatura popularna – literatura masowa. Zjawisko, zakres, geneza • Topika literatury popularnej. • Literatura miłosno-romansowa: poetyka, estetyka, konwencja. • Powieść sensacyjna: tematy i konwencje. • Powieść gotycka. Horror jako gatunek literacki. • Literatura fantastycznonaukowa (science fiction). Cyberpunk. • Literatura fantasy: odmiany, tematy, konwencje. • Powieść kryminalna. Czarny kryminał – hard-boiled: estetyka noir, związki z filmem. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Słownik literatury popularnej</i>, red. Tadeusz Żabski, Wrocław 2006. 2. Agnieszka Fulińska, <i>Dlaczego literatura popularna jest popularna?</i>, „Teksty Drugie” 2003, nr 4. 3. Noël Carrol, <i>Filozofia horroru albo paradoksy uczuć</i>, tłum. Mirosław Przyłipiak, Gdańsk 2004. 4. Anna Martuszevska, <i>„Ta trzecia ”. Problemy literatury popularnej</i>, Gdańsk 1997. 5. Mariusz Czubaj, <i>Etnolog w mieście grzechu. Powieść kryminalna jako świadectwo antropologiczne</i>, Gdańsk 2010. 6. Dariusz Piechota, <i>Między utopią a melancholią. W kręgu nowoczesnej i ponowoczesnej literatury fantastycznej</i>, Lublin 2015. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tadeusz Cegielski, <i>Detektyw w krainie cudów. Powieść kryminalna i narodziny nowoczesności 1841-1941</i>, Warszawa 2015. 2. Umberto Eco, <i>Superman w literaturze masowej. Powieść popularna między retoryką a ideologią</i>, tłum. Joanna Ugniewska, Kraków 2008 3. <i>Polska literatura fantastyczna. Interpretacje</i>, red. Andrzej Stoff i Dariusz Brzostek, Toruń 2005. 4. <i>Literatura i kultura popularna. Badania, analizy, interpretacje</i>, red. Anna Gemra, Wrocław 2015. 5. Adam Regiewicz, <i>Średniowieczność w literaturze i kulturze popularnej</i>, Warszawa 2019. 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
prezentacja; praca z tekstem		

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wszystkie efekty kształcenia zweryfikowane zostaną podczas sprawdzania końcowej pracy zaliczeniowej.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu, zaliczenie na ocenę:

- przygotowanie do zajęć i aktywność – ocena na bieżąco w trakcie trwania zajęć.
- praca pisemna (interpretacja wybranego tekstu)

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	10 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia	9 godz.
Udział w konsultacjach	1 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Analiza i interpretacja audiowizualnych tekstów kultury w szkole
Nazwa w języku angielskim:		Analysis and interpretation audiovisual texts of culture at school
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Marcin Pliszka
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Renata Bryzek, dr Barbara Stelingowska, dr Marcin Pliszka
Założenia i cele przedmiotu:		Wyposażenie przyszłych nauczycieli polonistów w narzędzia analizy i interpretacji audiowizualnych tekstów kultury. Przygotowanie do realizacji podstawy programowej (język polski na II etapie edukacyjnym) w zakresie czytania/ odbioru/ analizy/ interpretacji audiowizualnych tekstów kultury w kształceniu polonistycznym w kontekście dzieła literackiego.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W16	Student rozróżnia audialne i audiowizualne teksty kultury, wskazuje ich cechy charakterystyczne, zna specyfikę pozaliterackiej wypowiedzi artystycznej.	K_W02, K_W09
S_W17	Rozróżnia teksty kultury wysokiej i popularnej oraz wie, jakie są możliwości ich wykorzystania w kształceniu polonistycznym.	K_W02, K_W05
S_W18	Wie, jakie narzędzia analityczne i interpretacyjne zastosować w badaniu audialnych i audiowizualnych tekstów kultury.	K_W02, K_W09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U19, S_U20	Student celowo dobiera audialne i audiowizualne teksty kultury dla potrzeb szkolnych analiz i interpretacji oraz krytycznie je ocenia.	K_U02, K_U12, K_U01, K_U07, K_U08, K_U15
S_U21	Potrafi dokonać analizy i interpretacji audialnych i audiowizualnych tekstów kultury, szczególnie jako tekstu dialogicznego/ kontekstu wobec dzieł literackich.	K_U01, K_U02, K_U07, K_U08, K_U15

S_U22, S_U23 S_U24	Sprawnie i celowo organizuje odbiór, analizę i interpretację audialnych i audiowizualnych tekstów kultury, posługując się właściwymi dla danego przekazu kulturowego narzędziami.	K_U05, K_U02, K_U11, K_U12, K_U13
S_U25 S_U26	Umiejętnie wykorzystuje materiały źródłowe/ opracowania naukowe, popularne lub popularnonaukowe w projektowaniu czytania/ rozumienia audialnych i audiowizualnych tekstów kultury na lekcjach języka polskiego.	K_U02, K_U05, K_U11, K_U13
S_U19, S_U20	Student celowo dobiera audialne i audiowizualne teksty kultury dla potrzeb szkolnych analiz i interpretacji oraz krytycznie je ocenia.	K_U02, K_U12, K_U01, K_U07, K_U08, K_U15
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K08	Student angażuje siebie i uczniów we współczesne życie kulturalne. Rozumie konieczność pogłębiania swojej wiedzy dotyczącej różnych obszarów życia kulturalnego.	K_K04, K_K05, K_K07
S_K09	Ma świadomość szans i zagrożeń wynikających z coraz szerszej dostępności do różnych tekstów kultury, komercjalizacji kultury.	K_K07, K_K08

Forma i typy zajęć:

Ćwiczenia (30 godz.)

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Znajomość treści programowych kształcenia polonistycznego w szkole.

Treści modułu kształcenia:

1. Pojęcie tekstu kultury. Różnorodność audialnych i audiowizualnych tekstów kultury we współczesnej rzeczywistości.
2. Audialne i audiowizualne teksty reklamowe jako sposób obrazowania rzeczywistości – specyfika, różnorodność form, funkcje, środki perswazji.
3. Spektakl teatralny jako tekst kultury na lekcjach języka polskiego.
4. Analiza wybranego spektaklu teatralnego.
5. Artystyczne wizje rzeczywistości ukryte w dźwiękach – muzyczne arcydzieła różnych okresów jako kontekst w czytaniu tekstów literackich.
6. Piosenka jako tekst kultury – historia, znaczenie i funkcje.
7. Dzieło muzyczne jako tekst kultury – historia, znaczenie i funkcje.
8. Film jako tekst kultury. Tworzywo filmowe.
9. Edukacja filmowa na lekcjach języka polskiego w szkole.
10. Analiza i interpretacja dzieła filmowego w kontekście szkolnej edukacji polonistycznej.
11. Filmowe adaptacje dzieł literackich na lekcjach języka polskiego w szkole.
12. Internet jako medium różnych tekstów kultury – wartościowanie i ocena.
13. Znaczenie gier komputerowych w edukacji kulturalnej uczniów.
14. Audialne i audiowizualne teksty kultury regionu – znaczenie i funkcje.
15. Uczeń jako odbiorca i twórca tekstów kultury.

Literatura podstawowa:

1. Bobiński W., *Teksty w lustrze ekranu. Okołoilmowa strategia kształcenia literacko- kulturowego*, Kraków 2011.

2. *Kino bez tajemnic*, red. E. Nurczyńska- Fidelska, K. Klejsa, T. Kłys, P. Sitarski, Warszawa 2009.
 3. *Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury*, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
 4. Hejmej A., *Muzyka w literaturze: perspektywy komparatystyki interdyscyplinarnej*, Kraków 2008.
- Janus-Sitarz A., *Lekcje teatru*, Kraków 1999.

Literatura dodatkowa:

1. *Teksty kultury w szkole*, red. B. Myrdzik, L. Tymiak, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii–Curie Skłodowskiej, Lublin 2008.
2. *Kultura popularna w szkole. Pobłażliwe przyzwolenie czy autentyczny dialog*, Red. B. Myrdzik, M. Latoch–Zielińska, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie– Skłodowskiej, Lublin 2006.
3. *Animacja działań kulturalnych – wyzwanie współczesności*, red. M. Latoch-Zielińska, Fundacja „Muzyka jest dla wszystkich”, Warszawa 2010.
4. Regiewicz A., *Dialog filmu z literaturą. Scenariusze lekcji dla liceum i technikum*, Gdańsk 2006.
5. Latoch-Zielińska M., *Edukacja teatralna we współczesnej szkole [w:] Od teatru żaków do Internetu*, red. B. Myrdzik, Lublin 2003.
6. Latoch-Zielińska M., *Warsztaty teatralno – literackie w praktyce szkolnej, [w:] Od teatru żaków do Internetu*, red. B. Myrdzik, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2003.
7. *Gry komputerowe w edukacji kulturowej młodzieży. Dylematy i wyzwania współczesnej edukacji kulturowej*, w: *Animacja działań kulturalnych – wyzwanie współczesności*, red. M. Latoch-Zielińska, Fundacja „Muzyka jest dla wszystkich”, Warszawa 2010.
8. *Tajemnica w tekstach kultury*, red. A. Borkowski i in. Siedlce 2011.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia warsztatowe wspomagane technikami multimedialnymi.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

W trakcie zajęć – odpowiedzi ustne/ krótkie wypowiedzi pisemne przewidziane w danym semestrze oraz praca zaliczeniowa (obejmuje zagadnienia kształcenia polonistycznego – czytanie audialnych/audiowizualnych tekstów kultury).

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecności oraz zaliczenie prac bieżących (ustnych i pisemnych), semestralnych zaliczeń ustnych i pisemnych.

Kryteria oceny semestralnych zaliczeń pisemnych:

0 – 50 % - niedostateczny

51 – 60% - dostateczny

61 – 70% - dostateczny plus

71 – 80% - dobry

81 – 90% - dobry plus

91 – 100% bardzo dobry

Poprawy: Jednorazowa poprawa semestralnych zaliczeń ustnych i pisemnych w trakcie konsultacji.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w wykładach

-

Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Konsultacje	1 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	54 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia	40 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	5 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa nauczycielska dydaktyczna - śródroczna
Nazwa w języku angielskim:	Teaching didactic practice in school	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia	
Rok studiów:	drugi, trzeci	
Semestr:	czwarty, piąty	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Renata Bryzek	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Renata Bryzek	
Założenia i cele przedmiotu:	<p>Przygotowanie studenta do realizacji indywidualnej praktyki z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Weryfikacja wiedzy teoretycznej, doskonalenie umiejętności praktycznych w trakcie zajęć realizowanych przez studenta w szkole – obserwowania lekcji języka polskiego prowadzonych przez szkolnego opiekuna praktyk, omawiania obserwowanych lekcji w grupie studentów, sporządzania odtwórczych konspektów obserwowanych lekcji i na tej podstawie planowania lekcji prowadzonych pod nadzorem uczelnianego opiekuna praktyk oraz omawianych w trakcie zajęć. Program zajęć opracowany na podstawie wytycznych zawartych w aktualnym rozporządzeniu w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (z 2019 roku)</p>	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W11, S_W12	Student zna zasady organizacji praktyki przedmiotowo- metodycznej z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.	K_W11

S_W11, S_W12	Wie, jak funkcjonuje szkoła, ze szczególnym uwzględnieniem pracy nauczyciela polonisty w szkole ponadpodstawowej. Rozumie specyfikę nauczania przedmiotu język polski w szkole ponadpodstawowej.	K_W11
S_W12	Rozumie znaczenie planu nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.	K_W11
S_W12	Sprawnie identyfikuje poszczególne części lekcji, rozumie, docenia znaczenie konspektu w prowadzeniu zajęć w szkole ponadpodstawowej.	K_W11
S_W12	Weryfikuje metody, formy pracy, środki dydaktyczne w praktyce podczas prowadzenia lekcji w szkole ponadpodstawowej.	K_W01, K_W11
S_W12	Ma świadomość znaczenia narzędzi pomiaru dydaktycznego wykorzystywanych w badaniu osiągnięć uczniów w szkole ponadpodstawowej.	K_W11
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U04, S_U11, S_U12	Student sprawnie organizuje praktykę przedmiotowo- metodyczną języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.	K_U01
S_U11, S_U12	Efektywnie ocenia obserwowane lekcje, odnosząc się do poszczególnych elementów ich struktury.	K_U01
S_U11, S_U12	Sprawnie dobiera metody nauczania stosownie do specyfiki zajęć z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.	K_U03
S_U11, S_U12	Konstruuje/analizuje plan nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej, analizuje treści przedmiotu.	K_U01
S_U06, S_U11, S_U12	Sprawnie konstruuje konspekt lekcji w szkole ponadpodstawowej stosownie do potrzeb i możliwości uczniów danej klasy, indywidualizuje nauczanie.	K_U04
S_U09, S_U11, S_U12	Sprawnie prowadzi lekcje w szkole ponadpodstawowej, uwzględniając niezbędne w jej strukturze elementy; asystuje nauczycielowi podczas prowadzonych przez niego lekcji.	K_U07
S_U10, S_U11	Stosuje narzędzia pomiaru dydaktycznego w badaniu osiągnięć uczniów w szkole ponadpodstawowej.	K_U04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K1, S_K3	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia, ma świadomość roli nauczyciela w organizowaniu procesu kształcenia i potrzeby budowania autorytetu opartego na podmiotowych relacjach.	K_K01, K_K04
S_K4	Potrafi formułować opinie na temat podstawowych zagadnień nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.	K_K07

<p>Forma i typy zajęć:</p>	<p>Praktyka indywidualna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obserwowanie zajęć z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej pod nadzorem szkolnego opiekuna praktyk; • prowadzenie zajęć z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej pod nadzorem szkolnego opiekuna praktyk; • analiza i ocena zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.
<p>Wymagania wstępne i dodatkowe:</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość zagadnień z zakresu pedagogiki i psychologii umożliwiających świadome obserwowanie i planowanie procesu kształcenia. 2. Znajomość zagadnień z zakresu dydaktyki ogólnej oraz podstawowych zagadnień z dydaktyki literatury i języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. 3. Znajomość wprowadzanych merytorycznych treści przedmiotu dydaktyka literatury i języka polskiego w szkole ponadpodstawowej, umiejętność wykorzystania wiedzy w obserwowaniu procesu kształcenia oraz prowadzeniu lekcji pod nadzorem uczelnianego opiekuna praktyk. 	
<p>Treści modułu kształcenia:</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja praktyki indywidualnej ciągłej z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Specyfika nauczania przedmiotu język polski w szkole ponadpodstawowej. 2. Analiza i ocena działań pedagogicznych nauczyciela podczas obserwowanych zajęć w szkole ponadpodstawowej. 3. Określanie celów kształcenia na podstawie obserwowanych lekcji w szkole ponadpodstawowej. 4. Analiza i ocena doboru metod i form pracy na lekcjach języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. 5. Analiza i ocena doboru środków dydaktycznych na lekcjach języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. 6. Analiza i ocena toku lekcji z uwzględnieniem poszczególnych części w szkole ponadpodstawowej. 7. Analiza tematów obserwowanych lekcji oraz ocena stopnia ich realizacji w szkole ponadpodstawowej. 8. Analiza i ocena czasowego rozplanowania poszczególnych części lekcji w szkole ponadpodstawowej. 9. Określanie roli pracy własnej ucznia w przygotowaniu się do zajęć oraz w trakcie lekcji w szkole ponadpodstawowej. 10. Pełnienie roli nauczyciela języka polskiego w szkole ponadpodstawowej – prowadzenie lekcji pod nadzorem uczelnianego opiekuna praktyk. 11. Opracowanie, analiza i ocena odtwórczych konspektów lekcji z uwzględnieniem specyfiki nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej z wykorzystaniem nowoczesnych metod i środków dydaktycznych. 12. Opracowanie, analiza i ocena twórczych konspektów lekcji z uwzględnieniem specyfiki nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej z wykorzystaniem nowoczesnych metod i środków dydaktycznych. 13. Identyfikowanie oraz ocena celowości zastosowania różnych form kontroli i oceny na lekcjach języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. 14. Sprawdzanie stopnia realizacji celów lekcji poprzez wykorzystanie wybranych narzędzi pomiaru dydaktycznego podczas zajęć prowadzonych przez studentów. 15. Ewaluacja zaobserwowanych lub doświadczonych podczas lekcji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych. 	
<p>Literatura podstawowa:</p>	

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (język polski) – aktualnie obowiązujące.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów publicznych – aktualnie obowiązujące.
3. Program i podręcznik do języka polskiego w szkole ponadpodstawowej wykorzystywany w nauczaniu języka polskiego na danym etapie edukacyjnym przez nauczyciela – szkolnego opiekuna praktyk.

Literatura dodatkowa:

1. Wybrane programy nauczania, podręczniki, przewodniki metodyczne do języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.
2. Wybrane internetowe portale i strony edukacyjne.
3. Ustawa o systemie oświaty, Prawo oświatowe – aktualnie obowiązujące.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach – aktualnie obowiązujące.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Praktyka dydaktyczna indywidualna ciągłą, w ramach której podejmowane są następujące działania: planowanie i organizowanie procesu kształcenia, obserwacja lekcji, prowadzenie lekcji, opracowanie konspektów lekcji, analiza i ocena zdarzeń pedagogicznych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty będą sprawdzane poprzez rozmowę ze studentem na podstawie wymaganej dokumentacji praktyk indywidualnych.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu – odbycie praktyki indywidualnej w ustalonej liczbie godzin, pozytywna ocena szkolnego opiekuna praktyk, złożenie pełnej dokumentacji praktyk uczelnianemu opiekunowi praktyk, rozmowa na temat realizacji praktyk.

Poprawy: Nie przewiduje się możliwości poprawy. W przypadku braku możliwości zaliczenia student zobowiązany jest do ponownego odbycia praktyki.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach	30 godz.
Przygotowanie do zajęć	15 godz.
Udział w konsultacjach przedmiotu	2 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia praktyki	3 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.

Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS
--------------------------	---------------

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Dydaktyka przedmiotowa języka polskiego w szkole podstawowej 1 i 2	
Nazwa w języku angielskim:	Polish language teaching at the second stage of education	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	Pierwszego stopnia	
Rok studiów:	drugi, trzeci	
Semestr:	czwarty, piąty	
Liczba punktów ECTS:	3, 3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Renata Bryzek	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Renata Bryzek	
Założenia i cele przedmiotu:	Przygotowanie studenta do nauczania języka polskiego w szkole podstawowej. Wyposażenie studenta w wiedzę teoretyczną i praktyczną w trakcie wykładu i laboratorium ściśle powiązanych z praktykami nauczycielskimi studenta.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W16, S_W17 S_W18	Student zna akty prawne określające sposób organizacji i przebieg procesu kształcenia polonistycznego w szkole podstawowej.	K_W02, K_W05, K_W09, K_W09, K_W10
S_W19 S_W20 S_W21	Wskazuje cele kształcenia polonistycznego w szkole podstawowej, zna specyfikę nauczania języka polskiego w szkole podstawowej.	K_W02, K_W05, K_W09, K_W10
S_W22 S_W23	Omawia budowę i zawartość wybranych programów i podręczników do nauczania języka polskiego w szkole podstawowej.	K_W02, K_W05, K_W09, K_W10
S_W24 S_W25	Rozróżnia cele lekcji zgodnie z wybranym ujęciem, przyjętą taksonomią.	K_W02, K_W05, K_W09, K_W10
S_W27	Definiuje metody i formy pracy stosowane w kształceniu polonistycznym w szkole podstawowej.	K_W02, K_W05,

S_W28 S_W29	Wskazuje różnorodne środki dydaktyczne, w tym narzędzia technologii informacyjno- komunikacyjnych i sposoby ich wykorzystania w procesie dydaktycznym.	K_W02, K_W05, K_W09,
S_W30	Wyróżnia rodzaje i funkcje planów dydaktycznych w nauczaniu języka polskiego na poziomie szkoły podstawowej, rozumie, jaka jest rola nauczyciela w organizacji i przebiegu procesu kształcenia.	K_W09, K_W10
S_W31	Zna strukturę konspektu lekcji i jego odmiany w zakresie kształcenia literackiego, kulturowego i językowego w szkole podstawowej.	K_W09, K_W10
S_W32 S_W33	Wskazuje cele pracy nad lekturą szkolną oraz innym tekstem kultury w szkole podstawowej.	K_W02, K_W05, K_W09, K_W10
S_W34, S_W35	Charakteryzuje podstawowe formy wypowiedzi wprowadzane i doskonalone w szkole podstawowej.	K_W02, K_W05, K_W09, K_W10
S_W36 S_W37	Zna zasady nauki o języku, sposoby funkcjonalnego wprowadzania i utrwalania zagadnień z zakresu kształcenia językowego oraz zna zasady nauczania ortografii i interpunkcji w szkole podstawowej.	K_W02, K_W05, K_W11
S_W38 S_W39	Rozróżnia sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów z zastosowaniem celowo dobranych metod i narzędzi, wskazuje funkcje kontroli i oceny na lekcjach języka polskiego w szkole podstawowej.	K_W02, K_W05, K_W11
Symbol efektu		
S_U19	Student określa rolę aktów prawnych w organizacji i przebiegu procesu kształcenia polonistycznego w szkole podstawowej.	K_U02, K_U12
S_U20 S_U21	Określa cele kształcenia polonistycznego w szkole podstawowej na podstawie wybranych aktów prawnych i literatury dydaktycznej, z uwzględnieniem specyfiki kształcenia polonistycznego na tym etapie kształcenia.	K_U02, K_U08, K_U12, K_U14
S_U22	Charakteryzuje i ocenia wybrane programy i podręczniki do nauczania języka polskiego w szkole podstawowej.	K_U02, K_U11, K_U13
S_U23	Formułuje cele lekcji języka polskiego w szkole podstawowej zgodnie z wybranym ujęciem, przyjętą taksonomią, funkcjonalnie i hierarchicznie precyzujące zagadnienie wpisane w temat.	K_U02, K_U08
S_U24 S_U25	Charakteryzuje i celowo dobiera metody i formy pracy na lekcjach języka polskiego w szkole podstawowej, mając na uwadze potrzeby i możliwości ucznia.	K_U02, K_U08, K_U09, K_U10, K_U14
S_U26 S_U27	Charakteryzuje i celowo dobiera różnorodne środki dydaktyczne, w tym narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz określa sposoby ich efektywnego wykorzystania w kształceniu polonistycznym na poziomie szkoły podstawowej.	K_U02, K_U05, K_U09, K_U13
S_U28 S_U29 S_U30	Konstruuje i ocenia różne plany dydaktyczne nauczyciela polonisty na poziomie szkoły podstawowej, uwzględniając potrzeby i możliwości uczniów.	K_U10, K_U12, K_U15
S_U31 S_U32 S_U33	Konstruuje konspekt lekcji języka polskiego celowo dobierając do tematu metody i formy pracy, z uwzględnieniem możliwości i potrzeb uczniów w szkole podstawowej, indywidualizuje proces kształcenia.	K_U10, K_U12, K_U02, K_U11, K_U13

S_U34 S_U35	Charakteryzuje cele lektury oraz cele pracy z innym tekstem kultury w szkole podstawowej, stosuje wybraną metodologię.	K_U02, K_U08, K_U12
S_U36 S_U37 S_U38	Charakteryzuje podstawowe formy wypowiedzi wprowadzane i doskonalone w szkole podstawowej.	K_U02, K_U08, K_U09, K_U14, K_U15
S_U39	Stosuje zasady nauki o języku, funkcjonalnie wprowadza i utrwała zagadnienia z zakresu kształcenia językowego planując proces dydaktyczny, budując konspekt lekcji języka polskiego w szkole podstawowej.	K_U10
S_U40 S_U41	Celowo i efektywnie stosuje metody i narzędzia pomiaru dydaktycznego na lekcjach języka polskiego w szkole podstawowej.	K_U02, K_U11, K_U13, K_U05, K_U09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K08	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia, ma świadomość roli nauczyciela w organizowaniu procesu kształcenia i potrzeby budowania autorytetu opartego na podmiotowych relacjach.	K_K04, K_K05, K_K07
S_K09 S_K10 S_K11	Potrafi formułować opinie na temat podstawowych zagadnień kształcenia polonistycznego w szkole podstawowej, etyki zawodowej nauczyciela, świadomie buduje właściwe relacje z podmiotami zaangażowanymi w proces kształcenia.	K_K01, K_K02, K_K04, K_K06, K_K07, K_K08

Forma i typy zajęć:

wykłady (30 godz.), ćwiczenia (60 godz.)

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu dydaktyki ogólnej.
- Znajomość merytorycznych treści przedmiotu język polski w szkole podstawowej i umiejętność wykorzystania wiedzy w poznawaniu, planowaniu i organizowaniu procesu kształcenia.

Treści modułu kształcenia:

Wykłady:

1. Dydaktyka ogólna a dydaktyka przedmiotowa, metodyka nauczania. Miejsce przedmiotu język polski na II etapie edukacyjnym.
2. Obszary badawcze dydaktyki literatury i języka polskiego. Specyfika nauczania języka polskiego jako przedmiotu. Cele nauczania literatury i języka polskiego. Wymiary przedmiotu „język polski”.
3. Program nauczania języka polskiego w szkole podstawowej – charakterystyka, struktura, funkcje. Podstawa programowa a program nauczania.
4. Podręcznik do nauczania języka polskiego w szkole podstawowej. Podręcznik jako środek dydaktyczny – struktura, układ treści, funkcje.
5. Cele ogólne i szczegółowe – budowa i funkcje. Operacjonalizacja celów nauczania. Związek celów z tematyką lekcji w kształceniu polonistycznym.
6. Metoda nauczania a formy pracy uczniów. Różne klasyfikacje metod nauczania. Kryteria doboru metod nauczania na lekcjach języka polskiego. Metody nauczania a tematyka lekcji i jej cele.
7. Rodzaje i funkcje planów. Cechy dobrego planu. Rozkład materiału a plan wynikowy. Plan wynikowy a jednostka metodyczna.
8. Konspekt lekcji – modele, struktura lekcji. Konspekt lekcji a scenariusz lekcji.

9. Różnorodne modele obcowania z tekstem literackim. Możliwości i ograniczenia wynikające z określonej koncepcji lektury.
10. Właściwości szkolnego odbioru tekstów literackich. Metodyka kształcenia umiejętności czytania. Poziomy odbioru tekstu. Przelamywanie barier percepcyjnych.
11. Przygotowanie do odbioru poezji w szkole podstawowej. Bariery percepcyjne w odbiorze tekstów poetyckich.
12. Kształcenie sprawności językowej i komunikacyjnej – tworzenie podstawowych form wypowiedzi pisemnych i ustnych. Miejsce retoryki w kształceniu polonistycznym.
13. Nauka o języku – integrowana i funkcjonalna. Swistość zasad nauki o języku. Cele integracji kształcenia literackiego i językowego.
14. Nauczanie ortografii i interpunkcji. Norma i błąd językowy. Rodzaje błędów. Przyczyny powstawania błędów ortograficznych i interpunkcyjnych.
15. Ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne, kryterialne, kształtujące. Funkcje kontroli i oceny. Ocena szkolna a wymagania programowe. Ewaluacja pracy nauczyciela. Komunikowanie osiągnięć uczniów rodzicom/opiekunom prawnym.

Ćwiczenia:

1. Rola nauczyciela w organizowaniu procesu kształcenia, budowanie autorytetu, etyka zawodu nauczyciela. Współpraca nauczyciela z rodzicami, innymi nauczycielami i środowiskiem. Podmiotowość ucznia.
2. Podstawa programowa, treści nauczania języka polskiego w szkole podstawowej, egzamin zewnętrzny.
3. Programy nauczania języka polskiego w szkole podstawowej. Dobór programu nauczania z uwzględnieniem potrzeb i możliwości uczniów.
4. Podręczniki do nauczania języka polskiego w szkole podstawowej – charakterystyka, ocena.
5. Cele ogólne, szczegółowe, operacyjne w procesie kształcenia polonistycznego na poziomie szkoły podstawowej.
6. Metody nauczania na lekcjach języka polskiego w szkole podstawowej.
7. Planowanie pracy nauczyciela polonisty w szkole podstawowej. Planowanie jednostki metodycznej. Indywidualizacja procesu kształcenia z uwzględnieniem potrzeb i możliwości uczniów, trudności w nauce i uzdolnień.
8. Typy lekcji języka polskiego w kształceniu polonistycznym – przykłady konspektów lekcji.
9. Czytanie innych tekstów kultury. Konteksty dzieła literackiego.
10. Wybrane metody pracy z tekstem literackim (epickim, dramatycznym). Motywowanie uczniów do lektury.
11. Metody pracy z tekstem poetyckim. Planowanie lekcji.
12. Wprowadzanie podstawowych form wypowiedzi pisemnych. Rodzaje i funkcje pism użytkowych i wypowiedzi ustnych. Zasady redagowania wypowiedzi pisemnych i ustnych. Funkcje ćwiczeń stylistycznych, kompozycyjnych, redakcyjnych, słownikowych, frazeologicznych.
13. Funkcjonalność nauki o języku w szkole podstawowej.
14. Zasady nauczania ortografii i interpunkcji. Rodzaje ćwiczeń ortograficznych i interpunkcyjnych.
15. Ocena szkolna a wymagania programowe. Zastosowanie kryteriów oceniania wypowiedzi ustnych i pisemnych na lekcjach języka polskiego.

Literatura podstawowa:

1. Bortnowski S., *Przewodnik po sztuce uczenia literatury*, Warszawa 2005.
2. Chrzastowska B., Wysłouch S., *Poetyka stosowana*, Warszawa 1987.
3. Janus-Sitarz A., *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, Kraków 2004.
4. Janus-Sitarz A., *Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury*, Kraków 2004.

5. Kowalikowa J., *Narodziny nauczyciela polonisty. Szkice edukacyjne*, Kraków 2006.
6. Książek-Szczepanikowa A., *Szkolne kształcenie literackie wobec przekazów i przekazyńców*, Siedlce 2005.
7. Myrdzik B., *Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim. Podręcznik do ćwiczeń z metodyki języka polskiego*, Lublin 2000.
8. Nagajowa M., *ABC metodyki języka polskiego*, Warszawa 1990.
9. Nagajowa M., *Nauka o języku dla nauki języka*, Kielce 1994.

Literatura dodatkowa:

1. Bortnowski S., *Jak uczyć poezji?*, Warszawa 1998.
2. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B. *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000.
3. Chrzastowska B., *Lektura i poetyka*, WSiP, Warszawa 1987.
4. Chrzastowska B., *Rozkład materiału*. „Polonistyka” 1996, nr 2.
5. Chrzastowska B., *Kompetencje szkolnego polonisty*, Warszawa 1995.
6. *Edukacja literacka wobec przemian cywilizacyjnych i kulturowych*, red. M. Sinica, L. Jazownik, Zielona Góra 2008, artykuły z rozdz. *Edukacja polonistyczna wobec wyzwań epoki ponowoczesnej*.
7. Janus-Sitarz A., *Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze. O praktykach czytania literatury w szkole. Konstatacje. Oceny. Propozycje*. Kraków 2009.
8. Janus-Sitarz A., *Szkolne spotkania z literaturą*, Kraków 2007.
9. Jędrychowska M., *Lektura i kultura*, Warszawa 1994.
10. Kotuła B. *Zanim wybierzemy podręcznik.* „Język Polski w Szkole” 1995/96 z. 1.
11. Książek-Szczepanikowa A., *Życie w odbiorze... Czytelnicze wyzwania z pozycji edukacji*, Siedlce 2008.
12. Patrzalek T., *Gramatyka na cenzurowanym*, „Polonistyka” 1992, nr1.
13. Polański E., *Dydaktyka ortografii i interpunkcji*, Warszawa 1987.
14. Taraszkiewicz M., *Jak uczyć lepiej czyli refleksyjny praktyk w działaniu*, Warszawa 2000.
15. Węglińska M., *Jak przygotować się do lekcji?*, Kraków 2005.
16. Włodarczyk A., *Styl terapeutyczny w pracy nauczyciela polonisty*. Kraków 2007.
17. Koc K., *Od gramatyki opisowej do gramatyki komunikacyjnej. Edukacja lingwistyczna a podstawa programowa*, „Polonistyka”, 2009, nr 4.
18. *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, (red.) K. Kruszewski, Warszawa 1993.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny z elementami konwersatorium, wspomagane technikami multimedialnymi. Ćwiczenia i warsztaty wspomagane technikami multimedialnymi.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty będą sprawdzane podczas ćwiczeń lub wykładów – odpowiedzi ustne lub krótkie sprawdziany pisemne; na koniec danego semestru – zaliczenie ustne lub pisemne; w ostatnim semestrze – pisemny lub ustny egzamin końcowy.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: usprawiedliwienie nieobecności oraz zaliczenie prac bieżących (ustnych lub pisemnych), semestralnych zaliczeń ustnych lub pisemnych i zdanie egzaminu końcowego.

Kryteria oceny semestralnych zaliczeń pisemnych:

0 – 50 % - niedostateczny

51 - 60% - dostateczny

61 - 70% - dostateczny plus

71 – 80% - dobry

81 – 90% - dobry plus

91 – 100% bardzo dobry

Poprawy: Jednorazowa poprawa semestralnych zaliczeń ustnych lub pisemnych poza zajęciami w semestrze. Egzamin końcowy zgodnie z terminarzem.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godz.
Udział w ćwiczeniach	60 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	25 godz.
Udział w konsultacjach z przedmiotu	5 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwίων	15 godz.
Przygotowanie się do egzaminów i obecność na egzaminie	15 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3 + 3 ECTS